

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznike.
Inserati: do 30 petih vrst 4 D, do 100 vrst 2 D 50 p, večji inserati
petih vrst 4 D; notice, poslano, izjave, reklame, preklic beseda 1 D;
Popust po dogovoru. — Inseratni davek posebej.
Vprašanjem glede inseratov naj se priloži znamka za odgovor.

Upravništvo „Slov. Naroda“ in „Narodna tiskarna“ Knafljeva
ulica št. 5, pritrilčno. — Telefon št. 304.

Uredništvo „Slov. Naroda“ Knafljeva ulica št. 5, I. nadstropje
Telefon št. 34.
Dopise sprejema le podpisane in zadostno frankovane.
Rokopisov se ne vrača.

Posamezne številke:
v Jugoslaviji od 4—6 str. po D. 1'50, 8 in več
2 D. V inozemstvu 4—6 str. 2 D., 8 in več po 3 D.
Poštnina plačana v gotovini.

„Slovenski Narod“ velja:		V Jugoslaviji		V inozemstvu	
		V Ljubljani	po pošti		
12 mesecev	...	Din 240—	Din 240—	Din 360—	
6	...	120—	120—	180—	
3	...	60—	60—	90—	
1	...	20—	20—	30—	

Pri morebitnem povišanju se ima daljša naročnina doplačati.
Novi naročniki naj pošljejo v prvi naročnino vedno **8** po nakaznici.
Na samo pisarna naročila brez poslatve denarja se ne moremo ozirati.

Priprave za volitve.

Razvoj političnih dogodkov v Beogradu nas poučuje, da se v kratkem razpišejo volitve. S tem dejstvom se torej moramo sprijazniti ter se tudi že na volitve primerno pripravljati. Zdi se pa, da naši vodilni politiki še nočejo misliti na volitve. Predvsem velja to za napredne stranke in za napredne politike. O socialističnih frakcijah se itak danes ne izplača govoriti, kajti kljub gotovim simpatijam, ki bi jih lahko izkazovali temu pokretu v drugih prilikah in pri drugih metodah, moramo žal priznati, da so danes tako razcepljene, da ne prihajajo kot močna politična in volitvena skupina v poštev. Tako so razcepljene in tako neenotne, da nikakor ne morejo postaviti močne kandidatne liste. Voditelji so si v laseh, da je gorje, vsem skupaj pa manjkajo splošna politična, agitatorična in gmočna sredstva, ki so za veliko politično borbo pač neobhodna in brez katerih ni volitvenega uspeha. Klerikalci so v hudih škripah. Zanje bodo prihodnje volitve kamen preizkušnje. Toda že dejstvo, da se volitev zelo boje, govori dovolj jasno, da jim slaba prede in da bodo strahovito nazadovali. Lahko je bilo zapeljati pristni in zdravi slovenski čut, ko so apelirali na slovenstvo in na druga taka ponosna čustva. Danes že vidi vsak kmet, pa še bolj vsak meščan in razumnik, ki je morebiti lani še menil, da gre v novi državi za narodnostne boje in da je avtonomija najbolj varno zatočišče ožjih slovenskih gospodarskih in kulturnih interesov, danes uvideva, da vsa slovenska javnost, da je bila klerikalcem avtonomija zgolj upanje na samovlado v Sloveniji ter edina, možna nada na vzpostavo predvojnih klerikalnih metod. Klerikalci so popolnoma zapušeni. Nihče ne verjame njihovim naslavljanjem in sami se ne upajo s starimi gesli na dan. Sram jih je temeljitega neuspeha, ki so ga doživeli v Beogradu. Upajmo, da slovenski narod pri prihodnjih volitvah tudi od svoje strani podčrta ta neuspeh in da obsoji to politično strujo popolnemu razpadu. Takšen konec bi bil za slovensko javno življenje, za slovenska mesta in za podeželje ogromnega, zgodovinskega pomena. Na eni strani bi se nato sama cerkev lahko poglobila v svoja verska prizadevanja ter izpolnila svojo evangelijsko misijo, na drugi strani pa bi se naša politika ne bavila več s sitnimi problemi verske strpnosti, postala bi lahko res prava organizacija in program vsega javnega življenja.

Na napredni strani pa moramo po dolgih mesecih oznanjevanja potrebe narodne in napredne koncentracije priznati, da je ta ideja v zadnjem času stopila v ozadje in se kljub bližajočim volitvam ne uveljavlja v našem medstrankarskem življenju. In vendar je ta ideja sedaj dobila konkreten obraz. Še nikdar niso bile šanse protiklerikalnega boja tako ugodne, tako na dlani, kakor v sedanji situaciji! Po tridesetletnem obstanku se klerikalci prvič tresejo za izid volitev, v notranjosti čutijo bližajoči se konec! V taki situaciji najdemo napredne strankarje, ki iz osebnih in ničevnih razlogov odklanjajo koncentracijo, volilno enotnost naprednega prebivalstva v Sloveniji ter skupno borbo proti klerikalizmu! To je žalostno dejstvo, ki ga morajo premišljevali v prvi vrsti tisti številni mali strankarji, ki hodijo svoja pota in ki so se zagrizli v gotova osebna nasprotja, omalovažujoč bitna politična vprašanja naprednih Slovencev, njihovo stališče napram državi in klerikalizmu. Pod tem in samo pod tem vidikom moramo presoati slovenske napredne stranke in njihovo nepripravljenost za koncentracijo proti klerikalizmu. Tu je recimo Narodno-socialistična stranka, ki je morebiti pred štirimi leti lahko mislila, da objame vse napredne Slovence. Danes pa menda že uvideva, da se ne more presaditi tuje teorije na domača tla in da imamo v domačiji dovolj lastnih in pristno slovenskih problemov, ki bi morali družiti vse pridne in sposobne sile ter jih koncentrirati na izgradnjo domačega političnega pokreta. Samosocijalnost je ekstrem, ki se nikjer ne obnese. Najmanj na pri Slovenceh, kjer moramo računati tudi z gospodarskimi interesi, z industrijo in s trgovino, od katere živi številni slovenski delavec in obrtnik, meščan in seljak. Menimo, da je program nacionalizma, in sicer državnega nacionalizma, združen s konkretnimi logami zaščite domačih slovenskih gospodarskih, socialnih in kulturnih problemov dovolj široko poprišče, da združi še tako specializirane napredne delavce v enotno politično falango, zlasti ako še upoštevamo, da je ta falanga naperjena in uvedena v zgodovinsko borbo proti klerikalizmu. Enako stališče bi morala zavzeti tudi mala ljubljanska skupina Narodnonapredne stranke. Politika je stvar idej in programov, ne pa oseb in ambicij. Pa še nekaj je politika, kar se v Sloveniji očitno pozablja. Politika pomeni v idealnem primeru organizacijo vseh

ustvarjajočih sil javnega življenja, in torej v tem smislu nekako osrednjo narodno ustanovo, odkoder izhajajo vse široke prosvetne, kulturne, gospodarske, upravne in socialne akcije. Pogrešno je, kadar stranka posveti svoje delo samo volilni borbi. Stranka se v resnici mora zavedati splošnega narodnega življenja ter ga regulirati iz idejne in organizatorične centrale. V tem oziru je veliko grešila tudi Samostojna kmetijska stranka, ki je zamenjala svoje kmetско poslanstvo ter se po starem šablonskem načinu omejevala samo na volilne borbe. Odtod sedanje nazadovanje ter bližajoči se konec. To žal pribijamo, ker ne maramo, da se pri nas ugnezdijo prikrivanje resničnega položaja. Ko so druge napredne stranke mirovale in čakale na rešitev od zunaj, se je mlada demokratska frakcija v Sloveniji vrgla na podrobno organizatorično in propagandistično delo. V zadnjem letu je, priznamo nepristransko, izvršila ogromno naloge, ozdravila je svoje podežel-

ske in mestne organizacije, v številnih shodih je pojasnjevala svoje programe, uvedla politične šole in na konec je se izbrala ugodno situacijo v Beogradu ter vstopila v kombinacijo nacionalnega kabineta, ki sprovede prihodnje volitve. S tem je uredila vse pogoje, da s pomočjo dobrega tiska, številnih organizatoričnih sil in s krepkim nacionalnim in konkretno gospodarskim in kulturnim programom zbere okoli sebe vse napredne elemente Slovenije ter jih usmeri proti klerikalizmu in njegovim razornim političnim in duševnim programom. Po kratkih mesecih složnega boja in dela bi vsi skupaj lahko omogočili vstajenje naprednega Slovenstva ter novo dobo v njihovem političnem življenju. Nato pa bi lahko mislili na pravo politično organizacijo po tujih vzorih, kjer bi stranka in njeno osrednje vodstvo predstavljalo nekaj znanstveni inštitut za aktualne politične in splošnojavne probleme ter mogočno enotno regulacijo narodovega javnega udejstvovanja.

Parlamentarna situacija neizpremenjena.

Odločitev — začetkom maja. — Seja narodne skupščine.

— Beograd, 21. aprila. (Izv.) Za velikonočne praznike je nastal v parlamentarni situaciji popoln zastoj. Oba dva dni vlada ni imela nikakih uradnih sej. Danes popoldne je po prazniški prvi seja, na kateri bo vlada nadaljevala svoje delo in reševala razne tekoče zadeve. Včeraj popoldne je ministrski predsednik sprejel deputacijo zastopnikov beogradske občine, s katerimi je razmotrival pogoje najetja 9 milijonskega posojila, ki se ima dati beogradski občini iz državne blagajne.

Ministrski predsednik Pašić je včeraj razgovorjal z ministri dr. Srkskim, Vukičevićem in dr. Kojićem o resornih zadevah. Skupščinski predsednik Ljuba Jovanović je takoj po povratku iz Skoplja poročal predsedniku vlade Nikoli Pašiću o razpoloženju prebivalstva v Južni Srbiji. Naglašal je, da je Južna Srbija za vlado »nacionalnega bloka«, nikakor pa ne za »vlado opozicijskega bloka«.

Za pravoslavne velikonočne praznike namerava radikalna stranka na desni prirediti več velikih shodov. Radikalna stranka priredi za Bosno in Hercegovino za pravoslavne velikonočne praznike veliko strankino manifestacijo. Tretji dan praznikov bo v Bjelini veliko zborovanje, na katero je povabljen tudi g. Pašić, ki je obljubil svojo udeležbo. Na tem zborovanju namerava po zahtevu nekaterih radikalnih politi-

kov g. Pašić imeti važen političen govor.

— Beograd, 22. aprila. (Izv.) Ministrski predsednik Pašić je včeraj na vprašanje novinarjev, kako in kdaj se razvije parlamentarna kriza, kratko odgovoril, da rešitev krize ni v njegovih rokah in da ne more izjaviti, kako in kdaj se kriza reši. Kakor je izvedel Vaš dopisnik, se ne more pričakovati konca krize pred 29. aprilom.

Ko prispe v sredo kralj v Beograd, se bodo v četrtke nadaljevale konsultacije krone z vodilnimi politiki in parlamentarci. Pozvani bodo na dvor dr. Edo Lukinić, posl. Voja Lazić in še mogoče nekateri drugi.

— Beograd, 22. aprila. (Izv.) Skupščinski predsednik Ljuba Jovanović je včeraj razpravljal z ministrskim predsednikom o okolnosti, kaj je treba storiti, če do 3. maja vladna kriza ne bo rešena. Z ozirom na to je bilo dogovorjeno, da se 3. maja skliče seja narodne skupščine. Za slučaj, da do tega roka kriza ne bo končana, se ima na tej seji skupščine prečitati poročilo o vladini demisiji, na kar bodo seje odgodene na nedoločen čas.

AMERIKA IN BELGIJA PRIZNAVATE GRŠKO REPUBLIKO.

— Atene, 21. aprila. (Wolff). Zedinjene države Severne Amerike in Belgija se priznale republikansko vlado.

Zveza med Jugoslavijo in Rumunsko.

— Beograd, 22. aprila. (Izv.) V pariskih diplomatskih krogih je bila te dni razširjena senzacionalna informacija, da Francija zavlačuje podpis napovedane zvezne pogodbe z Rumunsko. Razlog temu zavlačevanju tiči v tem, da Rumunska nima zadostnih garancij za podporo od strani drugih držav v slučaju oboroženega konflikta z Rusijo. Rumunska vlada je prvotno računala, da bo kraljevina SHS pod vsako ceno stala na njeni strani in da jo bo podpirala v vsakem konfliktu. Ta račun ni bil utemeljen. Rumunska se sicer sklicuje na sklenjeno pogodbo z Jugoslavijo. Treba pa je naglašati, da se je ta pogodba sklenila samo za slučaj, da bi bila katera obeh držav napadena od strani Madžarske. Rumunski zunanji minister je prišel sedaj v neprijeten položaj, ker je upal, da bo Francija podpisala pogodbo v momentu, ko zapuščala rumunski kralj Pariz. To se ni zgodilo. Sedaj je prišel rumunski zunanji minister z intervencijo pri našem poslaniku v Parizu dr. Miroslavu Spalajkoviću. Uspeh te intervencije pozitivno ni znan.

— Beograd, 22. aprila. (Izv.) Iz vladnih krogov prihaja informacija, da naša kraljevina nima nikakih obveznosti napram Rumunski v slučaju konflikta z Rusijo radi Besarabije. Verjetna je vest, da so to gotove sile zahtevale od naše države. Take zahteve pa nobena vlada, ki je odgovorna narodu, ne more izpolniti. Naš kralj tudi pod nobeno ceno neče privoliti, da bi bili po kakšni zvezni pogodbi angažirani s kako državo, ki bi v bodočnosti imela spor z Rusijo.

AMERIŠKI PRISELJENSKI ZAKON.

— Washington, 22. aprila. (Izv.) Vseled odobritve Johnsonovega priseljevalnega zakonskega načrta s strani kongresa in senata se znižuje na dva odstotka na temelju ljudskega štetja iz leta 1890. kvota tujcev (vsega skupaj 134.299), ki se lahko pripusti na teritorij Zedinjenih držav. Odslej sme priti priseljenec iz Italije 4112, iz Avstrije 1303, iz Češkoslovaške 2231, iz Poljske 5356, iz vzhodne Galicije 1070, iz Madžarske 642, iz Rusije 2192, iz Nemčije 51.427, iz Anglije 62.648, iz Grčije 247, iz Jugoslavije 835 (mesto 6426). Italijanska vlada posreduje zelo energično proti znižanju italijanske kvote.

— Washington, 21. aprila. Senat je sprejel nov zakonski načrt glede priseljevanja, s katerim se znižuje število priseljenec na 1 % priseljenec vsakega naroda. Mogoče, da senat sprejme za podlago ljudsko štetje iz leta 1890., na kar bi se odstotek povišal na 2 %. Mnogo se na-

Aleksei Tolstoj.

Polet na Mars.

Roman.

— Težko se bova domenila, Mstislav Sergejevič. Niste pravi mož.
Los se je zasmejal:
— Ne, samo napram sebi sem tak — sporazumeva se, mili prijatelj.
Po vratih je nekdo popraskal. Z upognjenimi koleno in drhte od strahu ter spoštljivosti se je pojavil upravitelj ter ju prosil z znaki, naj mu sledita. Los je hitro vstal in pogladil z dlanjo sive lase. Gusjev je energično zavihale brke, da so mu štrlele navzgor. Gosta sta odšla po hodnikih in stopnicah v oddaljeni del hiše.

Upravitelj je potkal na nizka vrata. Za njimi se je razlegel nagel, otroškemu podoben glas. Los in Gusjev sta vstopila v dolgo, belo sobo. Svetlobni žarki so padali z vrtečim se prahom skozi okna stropov na mozaična tla, kjer so odsevale ravne vrste knjig, bronastih kipov, stoječih med ploščati omarami, stolčki na tankih, ostrih nožicah in motna zrcala stenskih stojal.
Blizu vrat je stala, naslonjena na knjižne police, mlada ženska s pepelastimi kodri in v črni

obleki, ki je bila zapeta od vrata do gležnjev in do zapestij. Nad njenimi visoko pričesanimi lasmi je plesal prah v žarku, ki je padal kakor žoga na pozlačene platnice knjig. To je bila tista oseba, ki jo je imenoval Marsovec prejšnji dan na jezeru Aelita.
Los se ji je nizek priklonil. Aelita ga je gledala z ogromnimi zenicami pepelastih oči, ne da bi se zganila. Njeno belo-vijoličasto začudeno lice je ves čas rahlo drhtelo. Nekoliko privihan nos in nekoliko nepravilna usta so bila nežna, kakor pri otroku. Pod črnimi in mehкими gubami se dvigale njene grudi, kakor da se vzpenja po klancu.

— Ellio utara geo — je spregovorila z lahnim, kakor muzika nežnim, šepetajočim glasom in sklonila glavo tako nizek, da je bilo videti njen tilnik.
V odgovor je Los samo zalomil prste. S težavo in ne da bi vedel zakaj, je spregovoril prevzeto:
— Prišleca z zemlje te pozdravlja, Aelita!

Dejal je in zardel. Gusjev je spregovoril dostojanstveno: Dovolite, da se predstavim — polkovnik Gusjev, inženir — Mstislav Sergejevič-Los. Prišla sva, da se vam zahvaliva za kruh in sol.
Ko je začela človeške besede, je Aelita dvignila glavo — njeno lice je postalo bolj mirno, zenice manjše. Molče je iztegnila roko, obrnila ozko zapestje roke z danjo razvzgor in jo držala nekaj časa tako. Losu in Gusjevu se je začelo dozdevati, da se je pojavila na njeni dlani blede-zelena belkasta kroglica. Aelita je naglo obrnila dlan ter odšla mi-

mo knjižnih polic v ozadje knjižnice. Gosta sta ji sledila.

Zdaj je Los natančno videl, da je Aelita za glavo manjša od njega, tenka in lahka, kakor deklica. Spodnji rob njenega širokega krila je drsel po blestečem mozaiku. Kadar se je obrnila, se je smehljala, — toda njene oči so ostale razburjene in hladne.

Ponudila je jima z usnjem obšito klop, ki je stala v polukrogu podobnem delu sobe. Los in Gusjev sta sedla. Takoj je sedla Aelita nasproti za čitalno mizico, položila nanjo lakti in začela nežno in pozorno ogledovati gosta.

Tako so molčali nekaj časa. Plagoma je Los začutil mir in opojnost — sedeti takole in zreti na to divno, čudno deklico. Gusjev je vzdihnil in spregovoril tiho:

— Lepa gospodična, zelo prijetna gospodična. Tedaj je Aelita spregovorila in zdelo se je, kakor da se je dotaknila muzikalnega instrumenta — tako diven je bil njen glas. Vrstica za vrstico je ponavljala neke čudne besede. Drhtela je, dvigala se je njena zgornja ustna in zapirale so se pepelaste trepalnice. Obraz se ji je razjasnil v divji radosti.

Znova je iztegnila roko pred seboj z dlanjo kvišku. Skoraj istočasno sta Los in Gusjev zagledala v kotanji njene dlani belo-zelenkasto megleno kroglico v obliki debelega jabolka. V notranjosti se je vsa gibala in lesketala.

Zdaj sta oba gosta za Aelito pozorno ogledovala to oblačno, biserno jabolko. Naenkrat so se struje v njem ustavile in pokazale so se temne pege. Los je pogledal še bolj natančno ter vzdihnil:

— Na Aelitin dlani je ležala zemeljska obla.
— Talcat, — je spregovorila ona in pokazala s prstom na njo.

Obla se je začela počasi vrteti. Mimo so pluli obrisi Amerike in tihoceanska obala Azije. Gusjev se je razburil:

— To smo — mi, mi, Rusi, to je — naše — je dejal in pokazal z nohtom Sibirijo. Kakor vjugasta senca je plulo mimo pogorje Urala in nit spodnjega toka Volge. Pojavila se je obala Belega morja.

— Tu — je dejal Los in označil Finski zaliv.

Aelita ga je začudeno pogledala. Obla se je nehala vrteti. Los je zbral svoje misli, v spominu je vstal košček zemljevida — in hipoma se je pojavil na površini meglene oble, kakor odtis njegovega spomina — črni madež, od njega razprostrte niti železnice in napis »Petrograd« na zelenkasti površini, na strani pa — velika rdeča začetnica besede — »Rusija«.

Aelita se je zagledala in zastrla oblo — zdaj se je svetlikala skozi njene prste. Pogledala je Losa in zmajala z glavo:

— Oeco ho sua — je dejala in on je razumel: »Zberite svoje misli in spomnite se.«

člana, da je bil predsednik Coolidge proti temu zakonskemu načrtu in še posebej proti dočeli, naprjeni proti Japoncem.

— Pariz, 21. aprila. Z najnovejšim sklepom ameriškega senata bo znalo število Evropejcev pripisanih vso leto v Zedinjene države 134.299. Glede pripisovanja so prizadele najbolj Italija, Grčija in Jugoslavija, pospeševalo pa se bo pripisovanje iz severnih dežel.

Ljuba Davidović se pripravlja za volitve.

PONESREČEN SHOD LJUBE DAVIDOVIČA V SUBOTICI — SLAB EFEKT SHODA V ZAGREBU.

— Beograd, 22. aprila. (Izv.) Današnja zelo obširna poročila o Davidovićevem shodu v Subotici soglasno ugotavljajo, da je Ljuba Davidović s svojim blokaškim generalnim štabom doživel v Vojvodini popoln fiasko in da je Subotica kompaktno brez razlike na strankarsko pripadnost obsidila Davidovićev politiko in Davidovićev svez z veleizdajnikom Stjepanom Radićem. S posebnim povdromom je treba omeniti okolnost, da so osobito Bunjevci nastopili demonstrativno proti Davidoviću, ko se je pojavil na subotičkih ulicah.

V soboto zvečer je prispel Ljuba Davidović s številnim štabom poslancev-somišljenikov in dijakov v Subotico. Pred kolodvorom se je zbrala velika množica subotičkega prebivalstva in tudi okoličanov. Med množico je bilo takoj opažati veliko nezadovoljstvo. Videti je bilo, da Davidović tu ne bo imel večine. Navzoči so bili v velikem številu samostojni demokrati, radikali, Bunjevci in le piščo število Davidovićevih pristavev. Ko se je Ljuba Davidović pojavil na izhodu kolodvora, je nastala momentana tišina. Davidović je hotel porabiti priliko, da bi pozdravil množico. Blokaš dr. Mihailo Popović je dal za to znamenje. Naenkrat pa so zavrli klici: »Doli izdajci! Doli Davidović! Doli Radić! Živel Pašić! Živel Pribežević! Ti klici niso prenehali in množica je ves čas, ko se je Ljuba Davidović vozil do svojega stana, demonstrativno vzvikovala.

Za velikonočno nedeljo dopoldne je bil napovedan javen shod pred mestnim magistratom. Na trgu so se zbrale velike skupine samostojnih demokratov, radikalov, Bunjevcev in omladine. Množice so shod preprečile in Ljuba Davidović je bil prisiljen, da se je zatekel v dvorano »Bioskopa«, računajoč, da bo mogel tu med zaprtimi durmi uspešno govoriti o svoji politiki. Tudi ta shod je bil razbit, ker so prišli na zborovanje v ogromni večini Davidovićevi nasprotniki. Na shodu so se čuli burni protesti proti politiki opozicijskega bloka, proti blokašem in tudi protesti proti vojvodinskemu poslancu dr. Sečervu. Ker je bil ta shod tudi razbit, je Davidović končno našel pribežališče v neki pisarni, kjer se je vršil intimen sestanek. Na tem sestanku so razgovarjali o Ljubu Davidovićev prijatelji v glavnem o tem, zakaj Vojvodina ne odobrava politike sodelovanja s Stjepanom Radićem in federalističnim blokom. Sestanek je bil zelo klaviren in je vladala splošno depresija.

Ob 20. zvečer se je Ljuba Davidović s svojimi spremljevalci natihoma odpeljal proti Zagrebu. Njegov odhod ni bil niklar aviziran, ker so Davidovićevi pristasi računali, da bi mu prebivalstvo zopet priredilo burne demonstracije. V okoliščinskem selu Bajmoku je Davidović skušal doseči boljše uspehe. Priredil je shod, ki je ravnotako klavirno končal, kakor v Subotici.

— Zagreb, 22. aprila. (Izv.) Kakor je bilo napovedano, je večeraj jutraj prispel v Zagreb Ljuba Davidović v spremstvu narodnih poslancev Agatonovića, St. Dukana, Dijke Popovića, Nikole Karasa, dr. Ilje Šumenkovića. Na kolodvoru so Ljuba Davidovića pozdravili člani odbora Davidovićevske skupine (srednja linija) za mesto Zagreb. Okoli 9.30 dopoldne je bila intimna konferenca. Ob 10.30 dopoldne je bil napovedan shod v dvorani »Balkana«. Za shod je vladalo precejšnje zanimanje med zagrebškimi blokaškimi meščanstvom in se ga je udeležilo tudi znatno število nedemokratov, posebno zajedničarjev in pristavev politike srednje linije, pravih demokratov skoraj nič. Shod se je vršil na dvorišču kina »Balkana«. Zborovanje je otvoril dr. Ante Pavelić, nakar je dobil takoj besedo Ljuba Davidović,

ki je v glavnih črtah orisal sedanji politični položaj in med drugim naglašal:

Pred tako velikim zborom sem najprej dolžan se zahvaliti mestu Zagrebu, ki je tako lepo umel našo idejo. Dnevi pretrata so bili popoln posem našega ujedinenja in edinstva, »ali«, ugodna beseda »ali« — ta radost je bila otmennica. Storiene so bile z obeh strani pregreške, ki sedaj tvorijo z eno besedo »hrvatsko vprašanje«, ali to ni samo hrvatsko vprašanje, to je vprašanje države. Na žalost niso bili složni oni, ki so hoteli sporazum, kakor je bil potreben, nastal je med njimi nesporazum, ki se danes traja. Nekateri so smatrali, da pride do sporazuma na ta način, da se še boji privilegi vladni sistem v državi. Drugi so zopet smatrali, da je treba doseči sporazum po našem lepem reku »milo ne s silo«. Vsi mislimo na lep sporazum in to je dolžnost splošne demokracije, ne samo posamezne stranke.

Ljuba Davidović je v svojem govoru dalje govoril o metodah, ki jih uporablja sedanji vladni režim. V ustavi je izražen prvi princip in ta je ravnopravnost.

Govornik je skušal v nadaljnjih svojih izjavah utemeljiti svojo trditev, da sedanji vladni režim ni ustavopraven in da že 20 mesecev ne obstaja niklar parlamentarni režim in da tudi ni začetna prava državljanska svoboda. Konkretni delci se je izognil navajati ter se je v tem opravičeval tako, da bi bil preobširen, navajala samo svoj slučaj, ki ga je doživel v Subotici na Veliko noč. Ta slučaj dokazuje, da se ne spoštuje zborovalni zakon in da ga vlada ne uporablja na mestu, kjer bi bilo potreba. Obžalova je dalje, da je moral v Subotici slišati 200 do 300-krat vzvik »izdajalec!« Ni niti za »Veliko Srbijo«, ni niti za Veliko Hrvatsko, želi veliko in močno Jugoslavijo. Govornik je dalje skušal približati politiko Nikole Pašića, češ da njegova politika ni jugoslovenska, marveč velehrvska ter je v dokaz te trditve navajal okolnost, da se je v. Nikola Pašić branil sprejeti v ustavo izraz jugoslovenski. Koncem svojega govora je skušal govornik podati načelni program opozicijskega bloka in očrtati njegovo glavno idejo, ki obstoja v tem, da sporazumno rešavamo vse zadeve naše države. Priznal je, da obstojajo velike težkoče in da bodo še obstojale.

Za njim je govorilo še okoli pet govornikov, ki so govorili v smislu Davidovićevega govora in so mestoma dostavljali zelo borbeni proti sedanji vladi. Sprejeta je bila kratka resolucija in na predlog predsednika shoda dr. Pavelića udanostna brzojavka Nj. Vel. kralju Aleksandru I. Ta brzojavka pravi, da shod »pripravlja pot k bratskemu sporazumu ter da hoče okrepiti misel narodnega in državnega edinstva.« Brzojavka imenuje kralja jugoslovenskega kralja, čuvarka zakona, pravde in javnega mira.

Dr. Pavelić je na shodu končno omenil, da je prišlo več pozdravnih brzojav, prečital pa je samo brzojavko dr. Trinajstića. Dopoldne je bil prirejen Davidoviću na čast obed, na katerega je bilo povabljenih 80 Davidovićevih somišljenikov, zajedničarjev, politikov srednje linije in radičevcev. Izmenjane so bile običajne napitnice. Zvečer od 18. do 20. je hrvatska zajednica v svojih lokah priredila čajanko, na katero so bili pozvani poleg Davidovićevih pristavev tudi radičevci dr. Maček in njegovi tovariši. Čajanke se je udeležil tudi dr. Ante Trumbić.

Kljub vsem pripravam in veliki agitaciji Davidovićev shod ni imel zaželenega pozitivnega uspeha, da bi se okrepil njegov položaj v pravi demokratski stranki. Njemu se danes pridružujejo različni malokontenti in pa ljudje, ki nimajo trdnega začrtane političnega programa. V splošnem pomenja Davidovićev shod v Zagrebu moralen fiasko. Zanimivo je, da je iz pokrajine prispelo v Zagreb zelo malo število delegatov, čeprav pozvani, da naj bi manifestirali za Davidovićev politiko. Po Zagrebu je Davidović, oziroma njegovi spremljevalci razširili vest, da so Davidovićev shod v Subotici razbile posebne čete srbskih nacionalistov, ki so bile tu dirgane iz Beograda. Poročila iz Subotice to odločno zanikajo in ugotavljajo, da je Subotica spontano in z vsoto odločnosti obsidila Davidovićev politiko.

jo vsakega nasilja, ker vsak tak čin ne pade samo na krajno organizacijo, ampak na avtoriteto stranke in vlade, katere je policarna, da varuje zakon in da odpravi vsako zlorabo. To je storila stranka šele sedaj, ko se pojavlja po celi deželi velik odpor proti fašistovskim nasilnostem za časa volitev in še posebej po volitvah ter je ta nasilstva zadostno ožgosal tudi Vatikan.

— Reka, 21. aprila. Guverner general Giardinio je odpoklican s svojega mesta in s 1. majem prevzame politično vodstvo nove kvamerske province prefekt, ki bo te dni imenovan. Vest je prišla na Reko precej nepričakovano, zato pa je vzbudila različne komentarje in vsi oni, ki so se navadili generala Giardinia in njegovega poslovanja, menijo, da je škoda, ako odide on sedaj, ko je izvršil že velik del konsolidacijskega dela ter prepusti svoje mesto novemu političnemu šefu, ki se pozna reških zapletenih razmer.

KONEC STAVKE ANGLEŠKIH LADJEDELNISKIH DE'AVCEV.

— London, 21. aprila. (Izv.) Zbor ladje-delniskih delavcev v Southamptonu je skora-j soglasno sklenil pričetk jutra z delom.

Vesti iz Bolgarije.

Amnestija. — Koalicija med radikali in demokrati.

— Sofija, 21. aprila. (Izv.) Minister pravosodja Madžarov je sklical parlamentarno komisijo, ki ima nalogo pripraviti vse potrebne za amnestijo liberalnih ministrov. Amnestirani bodo vsi ministri, obsojeni po zakonu radi narodne katastrofe. Ta zakon smatra Cankova vlada za protustaven, ker ga je proglasila semioradniška vlada. V zvezi s tem pripravila pravosodno ministristvo nov zakon za kasen-sko postopanje proti ministrom, ki so se pregrešili zoper določila o korupciji in iz-koriščanju oblasti v osebne namene. — Po-oblaščenega delegata demokratske stranke dr. Girginov in radikalne stranke Adam Nečev sta podpisala protokol glede skup-nega nastopa obeh strank pri predstojeh volitvah. Sporazum se tiče tudi vseh po-deležkih organizacij. Obe stranki lahko stopite kot celota v koalicio tudi z drugimi demokratskimi skupinami. Protokol govo-ri o potrebi voline koalicije med oboima strankama, ki ju sili politična situacija, da nastopate pri volitvah samostojno. Glede mandatov je določeno za obe stranki enako število. S to koalicijo je ustanovljen drugi blok, ki napoveduje Cankovemu kabinetu hitro volilno borbo. Če se posreči koalira-nim strankam pritegniti še kako drugo po-litično skupino in nastopiti pri volitvah kompaktno, je velika verjetnost, da Can-kova večina podleže. Splošno vlada za te volitve veliko zanimanje in mnogi so pre-pričani, da pomenijo konec demokratskega bloka.

MEDNARODNO ZBORO-VANJE RDEČEGA KRIŽA.

— Pariz, V dnevi od 28. aprila do 2. maja prične zborovanje glavnega sveta med-narodne zveze Rdečih križev. Tega zborova-nja se udeležijo vse evropske države. Na programu je točka o organizaciji na-cionalne in internacionalne pomožne re-šitve akcije pri raznih katastrofah in pa vprašanja omejitve letitke.

ANGLEŽI ZASEDLI KRF.

— Rim, 20. aprila. »Giornale di Oeno-va« je prvi prinesel vest, da so Angleži za-sedli Krf. Nato so priše v javnost nastop-ne podrobnosti. 13. t. v. je priploilo pred Krf 9 angleški križark in takoj na to je prišlo v pristanišče več čolnov, iz katerih se je izkrcalo 200 mož. Nato so prenesli na suho 4 topove srednjega kalibra. Ki so jih postavili na grad. Zasedba se je izvršila ba-le z dovoljenjem grške oblasti v svrhu običajnih vaj angleške mornarice. Vaje so traja-le 6 dni, potem so topove zopet vkr-caali, nakar so angleške križarke odplule iz-pred Krf.

JAPONCI ROJHOTRAJO AMERIŠKI UVOZ.

— London, 21. aprila. (Izv.) Po poro-čilih iz Tokia so japonske trgovske zbor-nice sklenile bojkotirati ameriški uvoz, ker so se Zedinjene drž. v priseljeniškem vpraš-anju tako očitno postavile proti japons-kega doku na njihovih teritorij. Solidarne so s sklepom trgovskih zbornic vse japo-nske parobrodne družbe.

ZA ODPRAVO POTNIH LISTOV.

— Dunaj 22. apr. (Izv.) Društvo narodov je predložil predlog, da se skliče medna-rodna konferenca v svrhu ureditve vpraš-anja potnih listov in potnih vizumov. Kon-ferenca naj bi sklenila, da se potni listi po-polnoma odpravijo, ravnotako tudi potna vizja. Sklene naj se med udeleženci drža-vami medsebojno konvencijo, po kateri bi imeli državljani ene države svobodno po-tovanje v druge države in nasprotno.

Juliska Krajina.

— Italijanska vlada proti jugoslo-venskim odvetnikom. Uradni list ob-javlja odlok, s katerim se odklanja dr-žavljanstvo odvetniku dr. Mateju Tri-najstiću v Voloskem. Ker ni italijanski državljan, ne more več vršiti svojega odvetniškega posla. Tako hoče italijan-ska politika v Juljski Krajini odstraniti z Voloskega hrvatskega odvetnika, da pride na njegovo mesto Italijan. Dr. Trinajstić deluje v Istri že okoli 30 let, sedaj pa ga je italijanska oblast vrgla iz odvetniške pisarne na cesto. To ob-času, ko se toliko govori in piše o pri-jateljskih odnosih med Italijo in Ju-goslavijo. Iz Gorice poročajo, da baje dr. Henrik Tuma ni deležen italijanskega državljanstva in bo moral zapreti svojo odvetniško pisarno. Tudi dr. Tu-ma deluje že okoli 30 let v Gorici. Po-gostoma se obliubila odprava krivic Jugoslovenom v Juljski Krajini, ali be-sede ostanejo le besede. Nobena teh obliub se ne izvrši, pač pa jim slede le še hujske krivice. Tako dela italijanska vlada sama za vzemirjenost in nevo-ljo v Juljski Krajini in po taki poti, kakršno je hodila doslej, brez dvoma ne pride nikdar do pravih dobrih in pri-jateljskih odnosajev z Jugosloveni, pa-če to dobro razmerje in prijateljstvo še tako glasno in hrupno povdariajo v fašistovskem Rimu.

— Dva dramatična večera v Go-rici. Dramatični krožek v Gorici pri-redi v soboto in v nedeljo dramatična večera z igro »Dva svetova«, drama v enem dejanju, spisal E. Gangl in II. pri-zorom iz drugega dejanja »Prodane no-veste«. Gostuje operni pevec z Ciril Bratuž. Tretja točka je žalostna eno-dejanka »Nace«. S tema dvema nasto-poma se zaključijo letošnja sezija drama-tičnega krožka, ki je zelo pridno delo-val.

— »Slovenska Čitalnica« v Ilirski Bistrici. 22. marca t. l. je preteklo 60 let, odkar je bila ustanovljena čitalnica v Ilirski Bistrici. To je tretja najstarejša slovenska čitalnica, samo čitalnici v Ljubljani in v Mariboru sta starejši. Med ustanovnimi člani se nahajajo ča-stitljiva imena, kakor Bleiweis, Stross-mayer in druga. Prvi predsednik bi-striške čitalnice je bil stari oče sedanje-ga predsednika Aleksandra Ličana. Či-talnica je priredila v ponedeljek 21. t. m. ljudsko igro »Divji lovec«.

Byron.

1824.—1924.)
Konec

Niti gledati ni mogel, kako žena je. Na glas ji je pretil, da bo začel razmerje z damami iz gledališča. Annabella je kon-cem koncev odšla od njega globoko uža-ljena. Ko je Annabella ležala na poročniški postelji, je prišla v hišo Byronova po-lusestra gospa Leigh, ki je vodila gospo-dinjstvo. Rodbina Annabelle je poskrbela za to, da je svet zvedel razne stvari o razmerju Byrona do njegove polusestre, kar ga je prisililo, da je zapustil Anglijo za vedno.

Od te dobe nadalje je Byron živjel kot pregnanec na Kontinentu. Nekaj časa je nemirno blodil po Švici in Iskal utuhe v romantičnih gorskih puščah, nato pa se je napotil v Lausanne, kjer je srečal Schelleya in svojo nekdanjo ljubico Jane Clairmont. Shelleyeva tovaršija je na Byrona vpliva-la izborni. Njegov duh se je pomiril in za-čel je zopet pisati. Končal je tretji spev »Childe Harolda« in spenisl »The Prisoner of Chillon« ter »Manfreda«.

Nato je odšel v Benetke, kjer je živjel tri leta. Slava njegova je bila v tem času najvišja, življenje pesnikovo pa je padlo na najnižjo točko. Zvezel se je z raznimi malopomenbnimi ženskami in se fizično docela uničil. Osvlel je in postal do odur-nosti korpuulent. Njegovi nekdar lepi beli zobci so mu polizpadali. A čudovito se mu je poostrih duh v času telesnega propada. Takrat je napisal prve speve »Don Juana«, ki so Byronova mojstrovina.

Iz blata, v katerega se je pogrezal, ga je dvignila komtesa Guiccioli, toda žal-bože ni nikdar več tako pisal kakor pred njenim prihodom. Ko jo je spoznal, je bila šele 19 let stara in samo par mesecev po-ročena. Byron je ni dobesedno ljubil, saj on menda ni poznal tega čustva. Iz te do-be datirajo njegove drame v verzih, ki pa niso življenja sposobne. Rodbina komtese Guiccioli je zapeljala pesnika, da se je udeležil karbonske zarote v Ravenni. Vodje te zarote je avstrijska policija kma-lu odkrila in jih poslala v pregnanstvo. Byronu pa, ki je bil angleški podanik, je bilo odpuščeno.

Oktober 1821 je moral zapustiti Ra-venno in se je preselil v Casa Lafranconi v Pisi, kjer je pomohl baje strašilo. Tedaj se je naselil po posredovanju Shelleya v pritižju iste hiše Leigh Hunt z ženo in Se-stimi otroci. Prišel je iz Anglije brez pare in vsa ta mizerija je legla na Byronova ramena. Byron je strašno zameril Shelle-ya, da mu je nakopal to stitnost na glavo. Shaley pa je julija 1822 utonil v zavesti, da je njegovo razmerje do Byrona tako kakor v tistih lepih dneh na bregovih že-nevskega jezera.

Zadnjih devet mesecev tega praznega življenja je Byron preživel s konteso Guiccioli v Casa Saluzzo visoko gori nad ge-novskim zalivom. Tam je opisal »Aque of Bronze«, »Island« in nadaljeval svojega »Don Juana«. Njegova ustvarjalna sila je globoko padla. Tu ga je obiskala trska plemenitnica Lady Blessington. Kljub nje-govi zanemarjenosti, ki jo je spocetka od-bijala, je ta bistroumna žena v Byronu kmalu spoznala in začela simpatično pre-joziti prepričevalno zgornost in pa še vedno topli plamen njegove duše. Lady Blessington je bila duhovita, obdarjena s čutečim srcem in polna prisotnosti duha. Mogoče bi ga bila pred leti ta žena znala obvarovati pred pogubo. Ko se je po dveh mesecih posvajala od njega, jo je Byron do solza strastno ljubil.

Koncem leta 1823 je bil Byron izžit duševno in telesno. Gledal je smrti v obraz. Vedno pa je imel taino prepričanje, da bo sklenil svoje življenje v Grčiji. Kontesa Guiccioli je zadnje čase ob strani Lady Bles-sington popolnoma izgubila svoje čare. In ko je dobil Byron, ki je bil vse življenje odvisen od zunanjih impulzov poziv od grške komiteja v Londonu, naj se udeleži osvoboditvene akcije v Grčiji, za katero je čisto prepel spregovoril v vezani besedi, je hkratu iz razvaline življenja zrasel junak. Otrsel se je kontese Guiccioli in odjadril na vzhod. Njegovo zdravje je bilo izpod-kopano od nerednega življenja. Zato mu življenje v Missolongiu, zvezano s fizič-nimi napori ni prišlo. Neke noči se je pri obhodu prednjih straž prehladil in 19. aprila izdihnil. Njegove zadnje besede so bile: »I want to go to sleep now, sedaj bi pa rad zaspal.« Tako je umrl človek, ki ga je vsa Evropa tekom pol stoletja slavila kot glas-nika in bojevnika svobode. Živel je življen-je sam sebi in je od teza umrl baš tedaj, ko je hotel zaživeti življenje za druge.

Byronova delo. Prvo pomembno delo Byronovo, ki je tudi ustvarilo njegovo sla-vo, je »Childe Harold's Pilgrimage«. Prvo-tni namen Byronov je bil nasloviti to delo »Childe Burin's Pilgrimage«, kar očividno kaže na dejstvo, da je hotel pesnik v tem delu podati samega sebe. Osnovni ton je globoka otožna zvečenja v blagolasihih sti-kih Spenserjeve stance. Romantično ozad-je Spanje in Grčije je v tedanj dobil silno privlačilo. Za nas je pesnitev preveč eno-litna. Ni pravega ritma v kontrastih. Po-memben pa je Byron tukaj radi čudovite umetnosti s katero je umel oživljati nara-ve. Njegova mogočna jezikovna sila nam čara pred očmi večno razgibanost morja, ti-ho stajino neba, brstenje rastlin in uporno

strmenje gora. Tretji in četrti spev »Chil-de Harolda« sta nastala kasneje. Globina svetovnega nazora v tem delu pesnitve nadkrijuje prva dva speva. Četrti spev spada med najboljše, kar je pesnik sploh napisal. Mojstrsko so tu slikane Benetke in mojstrsko je izpeto slovo pesnikovo od njegovega dela. Umetel se je ves čas obdr-žati na isti višini umetniškega ustvarjanja. Na splošno se pri Byronu opaža, da nje-gova sila znatno pada, kadar naj pri njem igra uogo domišljija in refleksija, kadar pa vidi, sliši, tipa in čustvuje, tedaj je ne-dosegljiv.

Pripovedke, ki so sledile »Childe Ha-roldu« je pisal Byron s polno paro, dvesto vrstic na dan. »The Giaour«, »The Bride of Abydos«, »The Corsair«, »Lara«, »The Siege of Corinth«, niso sicer bogvekal vredni, ampak publiko so očarala ta dela s svojimi romantičnimi skrivnostnimi juna-ki in z eksotično pokrajino Nedvomno se zrcali v tel »Tales« ljubezen do talistve-nega in groznega, ki se je mladi Byron na-vžil v kolegijih Dulwich in Harrow, kjer je »poizir« vse knjige, ki so mu prišle v roke. Zlasti je bil tedaj v modi Walpothe z nje-govim »Castle of Otranto«, Clara Reeve z njenim »Old English Baron«, nadalje sol-zavi roman »The Man ob Feeling«, »My-steries of Udolpho«, »The Monk« itd. By-ron je vse to pomnil in tudi porabil v svo-jih »Tales«. Glavna poteza vseh gori na-štetih Byronovih del je melanholija, spleen večni spčen. »Parisijska«, »Mazeppa« in »Island« so neprimerno boljše pisani in ustrojeni nego doslej navedena dela. Ome-niti je, da je Mazeppo prevle naš slavni Koseski, Parisino pa Prešeren.

Začetkom svojega izgnanstva iz An-glije je napisal Manfreda. Njegov verz je tu menda na višini. Primerjali so Man-freda in ga se dandanes primerjajo Faustu. Manfred resnično vsebuje divna mesta in se mu ne more odrekatii si, ima pa svojo slabo stran v tem, da Byron ne nalde be-se-di, kadar gre za pogled v dušo. Goethe je dejal: »Kadar Byron reflektira, je otrok.« Emocija nadkrijuje in slepi intelekt. Zato njegov Manfred ni tip človeka, ker je e-mostransko slikan.

Byron se je izkušal nadalje v igrah. Napisal jih je pol ducata. Glavno, kar mu manjka, je arhitektura. On vrsti scene čisto po domače. V vsakem pogledu najbolj-ši je pač »Cain«, ki so ga nekateri celo primerjali z Miltonovim »Izgubljenim ra-jem«. Izmed drugih dram je po Goethevem mnenju »Marino Faiero« sposobna za sce-no. Dandanes pa se Stage Society trudi, da bi priredila za oder »The Two Foscari«.

Pravi izraz svojega čustva pa je našel Byron šele v »Don Juane«. Videli smo, da Byron ni suveren v viziji in potapljanju na dno človeške duše. Pač pa je suveren v satiri in zgornosti. Wo Cerventesu je Byron edini veliki satirik. Ne smemo ga presojati kot lirika, ker to ni bil, čeravno so se mu posrečili mnogi mehki spevi, polni melodije in pastela. Edino merilo za nje-gov ustvarjalni razmah je »Don Juane«. Byron nam kaže v tem delu na lahak, ne-prisiljen način maroge na uredbi sveta in odkriva nam himavščino, ki gospoduje v družbi. Pred vsem je tu mišljena angleška družba, tista, ki ga je z nepremagljivim orožjem k'vete prisilila, da je zapustil Britanijo. Tako je Byron iz poraza v svo-jem življenju skoval grozno orožje mašče-vanja. O etični vrednosti Don Juana ni vredno izgubljati besed. Zlasti nas le to, da njegov cinizem čisto pokvari najlepše stance. Odlikuje je Byron po izredni umet-nosti opazovanja. Adeline in Aurora Raby sta opazovani s posebno ljubeznijo. Prvi spevi Don Juana so polni blestečih pesni-ške sile, ki jo je pesnik znal hraniti z og-njem svoje duše do kraja prve izdaje. Teh-nično je Don Juan čudovito spretno izpe-ljan. Ostrina Byronovega duha priča, kako silno je bilo kaljenje, ki ga je v tem času življenje dovršilo nad pesnikom. Kot iz-rečno politično satiro smemo nazvati »The Age of Bronze« in pa »Vision of Indemne-t«, kjer je sila njegove jedrasti dosegla vr-hunec.

Po tem kratkem pregledu Byronovim del pa ne smemo pozabiti poglavitne črte, ki mnogo teh del veže in jih stavi v svoje-vrsten odnos napram celi Evropi ter iz Byrona Angleža dela Byrona Evropejca. To je govorniki, klarski značaj njegovih del. »Childe Harold«, »Manfred«, »Don Juan« so zpeji za evropsko javnost. Tu Byron nastopa kot k'car svobode za pod-jarmljene in teptane. Kadar govori o svo-bodi in uporu proti obstoječim razmeram, mu njegova strast vedno narekuje zažiga-joča slova. Znana sta njegova stihja:

Yet, Freedom! yet thy banner, torn but flying,
streams like the thunderstorm against the wind.

Iz predidodega pregleda pesnikovega življenja in delovanja je razvidno, da praz-nujemo stoletnico izrednega človeka. Ded-no obremenjen in nezadostno vzgojen se je mučil tekom celega življenja med dvema stoloma: med pogubno strastjo in stremilje-njem po lepoti. Ta notranji razdor trpinči Byrona in njegove stihie, poleg tega trpin-či še dandanes brava človek iz tako-ga položaja reši človeka le smrt. Mislim da jo je Byron iskal, ko je šel na Grsko. S to smrtjo, ki je bila položena na o'tai svobode, se je opravičil pred samim seboj. Saj sveta ni nikdar upošteval. Grdila ga dandanes vsenarodno. Slavi ga na tihem tudi vsakdo izmed nas, ki more razumeti da nad človekom čisto v'ade usoda, ki tira v smrt preko delani, ki jih je težko zago-varjati. To so spoznali tudi njegovi soroja-ki v Britaniji, ki ga dandanes bolj čislajo nek-prud sto leti.

Poizvedbe.

— Gospod, ki je na velikonočni pone-deljek v rotilni Zupančič vzel palico, si povzija, da io tekom 24 ur istotam vrne ker je znan in se ga bo v nasprotnem s'u-čaju ovadilo.

Vesti iz Italije.

— Rim, 21. aprila. V vadi se izvrše razne izpremembe. Kolonijalni minister Fe-derzoni je določen za predsednika nove zbornice. Mussolini namerava odpraviti ko-lonijalno ministristvo, katerega posli bi spa-dali odslej v področje zunanjeja ministri-stva. Odpravi se tudi komisarijat za izse-ljevanje ter se izseljeniško vprašanje pri-deli tudi zunanjemu ministristvu. Najbrže se opusti tudi novo ministristvo za državno gospodarstvo. General Diaz se umakne iz političnega življenja in na njegovo mesto pride morda general Giardinio. Umakne se tudi admiral Thaon di Revel.

— Milan, 21. aprila. Že nekaj dni se go-vori o sleparjah, izvršenih z obveznicami konsolidirane državnega dolga. Glavni krivci so aretirani in vršijo se preiskave v Mi'annu, Rimu in Turinu. Gre za ponarejene obveznice v znesku 50 milijonov kr. Zlo-činci so si preskrbeli litografske kamne in obveznice izborno ponaredili. Imeli so za-nesljive sotrudnike in tako se jim je po-srečilo več sleparij.

— Rim, 21. aprila. Fašistovska stranka je končno izdala strog opomin na vse druge organizacije, naj se odlej vzdrža-

Politične vesti.

— Poslovna vlada ni mogla! Do tega zaključka je prišel tudi zagrebški »Obzor«, ki piše v nedeljskem svojem uvodniku med drugim: »Gotovo je sigurno, da je poslovna Pašić-Pribičevićeva vlada nemogoča, ker nima večine, kar uvideva tudi sam Pašić, takisto pa je neizvedljiva tudi Davidović-Radićeva poslovna vlada, ker je neče niti sam Radić. Bojimo se, da je vrlo težko izvedljiva tudi poslovna vlada koncentracije in provizorne nevturalnega režima. Ako so vse možnosti za poslovno vlado izčrpane, potem ne preostaja ničesar drugega kakor razpust parlamenta in imenovanje volitvene vlade.« To mnenje zastopamo mi že od vsega začetka z edinim pristavkom, da je mogoča volitvena vlada samo iz vrst Pašić-Pribičevićevе koalicije.

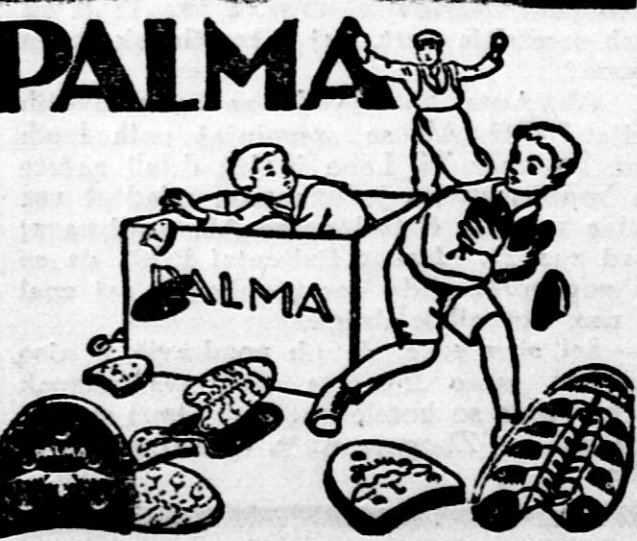
— Po občinskih volitvah na Koroskem. »Koroški Slovenec« piše: »Slovensko ljudstvo je pri minulih občinskih volitvah ponovno pokazalo, da je tukaj, da hoče biti upoštevano in zahteva le to, kar mu gre po božji, človečanski pravi in državnih zakonih. Ako se tirja od nas, da moramo izpolnjevati svoje državljanske dolžnosti, storimo to voljno in radi, v kolikor je v naši moči, nasprotno pa se tudi ne moremo odreči zahtevi, da postopajo oblasti s Slovenci kot enakopravnimi državljani postavno in pravično. Vsaj tako bi moralo biti v državi, ki se imenuje demokratska republika. Občinske volitve so dokazale, da živa naša stranka med slovenskim ljudstvom zaupanja in da se jo zaupanje še stopnjevalo.«

— Dve struji v Radićevi stranki. Beogradsko »Vreme« javlja: V Radićevi stranki je opaziti dve struji: ena, ki jemlje izjave in delo v Beogradu kot resno in se trudi, da na tem temelju zgradi svojo politiko, in druga, ki smatra, kakor Stjepan Radić, vse to, kar se dela v Beogradu, kot taktično potezo za ustvaritev protidržavnih naklepov. Dokler Radić ni s svojimi izjavami odkril teh skritih načrtov levičarskega krila svoje stranke, sta mogli obe skupini skupno delovati, ker nista imeli povoda za prepire o tem, dali je ono, kar se dela v Beogradu, samo taktika, ali odkritosrčna politika. Toda Radić je s svojimi izjavami povzročil razcep v stranki, ki se, kakor poročajo iz Zagreba, že pojavlja tudi v javnosti.

— Znanj češki pisatelj J. Jahoda pred poroto. J. Jahoda je v listih obdobja artillerijskega častnika F. Urbana grdih zločinov, izvršenih v vojni, zlasti krvoprelitja v srbski vasi Prnjavoru 1. 1914. Beletrist J. Jahoda ter odgovorni urednik »O. L.« Minaš sta doprinesla dokaz resnice, na kar sta bila Jahoda in Minaš pred jičinsko poroto oproščena. Navzoče občinstvo je sprejelo razsodbo z zadovoljstvom in ploskanjem. Častnik Urban je bil obsojen na poravnavo sodnih stroškov in je radi te stigmatizacije nemogoč v postenji češki javnosti.

— Kakšna je parlamentarna večina koalicije v Českoslovaški? Nekateri opozicijski listi prinašajo poročila, da ima koalicija samo približno 9 glasov večine. Ali ta poročila niso resnična. Koalicija šteje 164 glasov, opozicija pa tudi s svojimi novimi poslanci v Podkarpatski Rusiji 130 glasov. Torej ima češkoslovska vlada 34 glasov več.

— Komunisti poverili denar za gladijoče? Pred kratkim e v iznemirilo češkoslovaško javnost poročilo, da so prostejovski komunisti poverili zbirko za gladijoče. Komunisti so pa to novico pobijali. Zdaj pa prihaja še krepkejša potrdila tega, da ni morda kak poedinec ali mestna skupina, ampak sama komunistična internacionala poverila v svoje politične namene vse zbirke za ljudstvo, ki je od lakote mrlo. Bivši član izvrševalnega odbora komunistične internacionala Frossard, ki je iz komunistične stranke izstopil, razglša v zadnji številki »Egalité«, da je komunistična internacionala »direktno ali indirektno« črpala sredstva v agitacijske namene iz darov, nabranih na Francoskem in sploh v vsej Evropi v pomoč gladijočemu prebivalstvu v Povolžju. Frossard naznanja, da objavi ime, zneske in dan v potrditev vsega tega, česar je on obdolžil komunistično internacionalo.

kavčuk pete in kavčuk podplate
neol deca in odrasli, ker so iste
trpežne, poceni in prijetne za nositi

Sokolstvo.

— Sokol Ljubljana II. priredi v nedeljo dne 27. tm. za vse članstvo in naraščaj obvezen peš-izlet v Iški Vintgar. Članstvo v kroju. Zbirališče pri mostu čez Grubarjev kanal na Karlovski cesti, točno ob 7. Odhod točno ob 7. Na iz povratek preko Skofljice z večernim vlakom. Podrobne odredbe, zlasti glede prehrane sledi.

— Sokolsko društvo v Ljubljani poziva svoje člane, da se udeležijo v krajih pogreba svojega dolgoletnega, zaslužnega člana in dobnika brata Pavla Skaleta. Odhod od zbirališča pred Narodnim domom ob pol 16.

— Sokolsko društvo v Šiški priredi danes 22. tm. v društveni telovadnici predavanje »O tuberkulozi« s sklopičnimi slikami. Predava g. dr. Pirc. Začetek ob 20.

Prosveta.

Repertoar Narodnega gledališča v Ljubljani.

DRAMA.
Torek 22. aprila: Zaprti.
Sreda 23. apr.: Cezar in Kleopatra. Red C.
Četrtek 24. aprila: Ašantka Red A.
Petek 25. aprila: Hamlet ob 3. pop. dišiška predstava. Izv.
Sobota 26. aprila: Kamela skozi uho šivanke. Red E.
Nedelja 27. aprila: Dom. Izv.

Ponedeljek 28. aprila: Ana Karenina Red D.

OPERA.
Torek 22. aprila: Zaprti.
Sreda 23. aprila: Močitev in plesni večer Red F.
Četrtek 24. aprila: Manon Lescaut Red D.
Petek 25. aprila: Generalna vaja. Zaprti.
Sobota 26. aprila: Gorenjski slavček Red B.
Nedelja 27. aprila: Carska nevesta. Izv.

— Tragedinja Eleonora Duse umrla. Po poročilu iz Pittsburgha (Sev. Amerika) je včeraj tamkaj umrla slavna tragedinja-igralka Eleonora Duse v 65. letu starosti. Umrla je na influenco, oziroma španski bolezni.

Slavna igralka je bila rojena 3. oktobra v Trenu pri Benetkah. Kot igralka je z velikim uspehom nastopila v svoji prvi vlogi kot Julija v Šekspirjevi drami »Romeo in Julija«. Bila je tedaj stara 22 let. V kratkem je zaslovela kot najboljša interpretinja Šekspirjevih tragedij. Nastopala pa je tudi v raznih vodilnih vlogah Dumasovih in Sardoujevih dram. Gostovala je na svetovnih odrih po vsej Evropi in Ameriki. Ko je bila na višku svoje umetnosti se je intenzivno seznanila z d'Annunzijem, ki jo je pozneje na brutalen način razgalil v svojih delih, tako v »Ognju«, »Giandine« in »Città morta«. Igralka ni mogla prenesti teh brutalnosti od strani pesnika ter mu je dala slovo.

Turistika in snort.

DOMAČE TEKME.
Zagreb. Oxford University A. F. C. : Concordia 1:2. Hašk : Oxford University 3:1 (2:0).

INOZEMSKÉ TEKME.
Dunaj, Vienna : Sparta 3:1. Tekma je predčasno končana. F. C. Bern (Švica) : Hakoah 2:0. Viena : Bern 2:1. Hakoah : Union Žilkov 2:0.

Praga. Slavija : D. P. C. 1:5. Senzacionalen poraz Slavije. Sparta : Young Fellow (Curih) 3:2.

Amsterdam. Nemčija : Holandska 1:0. Bazel (Švica) : Danska 2:0.

Dunajski Rapid je odptoval v Antwerpen in zmagal proti F. C. Berschoot s 3:0, proti F. C. Berchem s 2:1.

— Turin, 21. aprila. Izv.) Rezultat tekme zagrebškega kluba Gradjanški : Torino A.F.C. 0:4 v korist Italijanov.

— Rim, 21. aprila. Rezultat nogometne tekme reprezentance Italija : Anglija 3:0.

MONAKOVČANI V LJUBLJANI.

F. S. V. MÜNCHEN 1860 : S. K. HERMES 4:0 (2:0).

Za velikonočne praznike je gostovalo v Ljubljani še od preteklega leta znano simpatično monakovsko moštvo T. S. V. München in sicer je nastopilo v nedeljo proti šišenskem Hermesu, v ponedeljek pa proti našemu prvaku SK Iliriji. Monakovčani, ki so prvi dan precej visoko, a zaslužno zmagali, drugi dan pa mogli samo neodločno igrati, so zapustili vsekakor ugoden dojem. Nastopili so proti Hermesu v sledeči postavi: Sedlmayer-Röttel, Kammerlocher, Steinecker, Pledl, Holzmann-Richter, Huber, Stadler, Schober, Gabler, Hermes: Mihelič, Prešeren, Gruden-Cerne, Jesih, Pevaček (kot gost), Klančnik, Pleš I., Pleš II., Zalokar, Rozman.

Hermes je odigral svojo prvo mednarodno tekmo, čije izid zanj sicer ni baš ugoden, vendar časten in zadovoljiv. Igra ni bila enostranska, temveč je prehajala iz polja v polje. Napram rutiniranim Monakovčanom Hermes naravno ni mogel doseči ničesar, igral pa je skrajno postrvovano in agilno ter se uspešno boril do konca, žal da je nekoliko odpovedala krilska vrsta, ki je igrala zelo raztrgano ter ni vzdrževala kontakta ne z napadom in ne z obrambo. V napadalni vrsti sta ugajala Pleš na centru in Rozman na desnem krilu. V obrambi je ugajal Prešeren. Vratar Mihelič je bravurno ubranil par ostrih strelov, padli goali pa so bili neubranljivi.

Monakovčani so tehnično in taktično svojega nasprotnika precej nadkriljevali, predvedli pa niso posebne igre. Hrbtenica moštva je bil srednji krilec Pledl, izredno tehničen igralec in najboljši mož na polju. Obramba je bila dobra, dočim je napad igral raztrgano. Posamni igralci, tako srednji napadalec in obe krili so bili prav dobri. Vratar ni imel dela. G. Vodišek je sodil zadovoljivo.

T. S. V. MÜNCHEN 1860 : S. K. ILIRIJA 2:2 (2:0).

Včerajšnja tekma in to zlasti v prvem polčasu je bila brezdvomno najlepša, kar smo jih letos videli. Gostje so nastopili v isti postavi kot proti Hermesu, Ilirija v postavi Midlavčič-Dolinar, Beltram-Lado. Go-be in Milan Zupančič, Zupančič Janez, Oman, Učak, Pammer-Vidmajer. Igra, ki jo je predvedla Ilirija v prvem polčasu, je bila naravnost vzorna in krasna. Napadalni kvintet, podpiran od neumorno delujoče krilske vrste bratov Zupančič, je predvedel izredno kombinacijsko igro, izpopolnjeno s fino premišljenimi triki, žal, da se je premalo strelijo na goal. Ilirija je bila absoluten gospodar položaja in je dominirala pred vratmi gostov. Le 2.1. obrambi in sigurnosti vratarja Monakovčanov, je pripisovati, da ni bil rezultat večji. Backovska dvojica Beltram-Dolinar je pridno čistila vse košljive situacije in je tako znatno pripomogla k efektnejemu razvoju igre. Miklavčič je vstopil dvakrat ali trikrat v akcijo. Stijano je ubranil od levega krila tik pred goal plastrano bomb iz kota.

V drugem polčasu je Ilirija očividno popustila in deloma so prevladovali gostje. Zdelo se je, da so se Ilirijani v prvem polčasu fizično izčrpali, vendar je uprav peklenjski finale pokazal, da je bil vzrok popuščanju samo medsebojno nerazumevanje. Krilska vrsta je sicer precej popustila, napad pa je igral nervozno, raztrgano in preveč po zraku. Tudi se je preveč forsirala desna stran, dočim je ostal Vidmajer zamejen. Gostje so napeli nasprotno vse sile in pri tem jih je največ podpiral srednji krilec Pledl, ki je tako včeraj, kot v nedeljo predvedel izredno igro. Vedno in povsod na mestu je podpiral sedaj napad, sedaj obrambo. Mož je res izreden tehničar in taktik. Tudi njegova dva partnerja sta se povpešala na višino, obramba pa je stala kakor zid. Izborno je bilo levo krilo, ki je prešlo v drugem polčasu v sredino ter desna zveza. Z ostrimi napadi se je gostom posrečilo izenačiti in tako doseči rezultat 2:2.

Kot že omenjeno, je bila tekma na visokem nivoju. Vršila se je v ostrem temnu, ki ga je diktrala Ilirija ter je bila kljub

PRAZNIKI SO TU :

in vsaka dobra gospodinja ima obilo dela s snajenjem in pranjem. — Njen trud je izdatno olajšan, ako se poslužuje samo

MILA „GAZELA“ :

ki vsled svoje izborne kakovosti že pri mali uporabi naredi perilo snežnobelo, vrhutega pa varuje njegovo trpežnost.

nekaterim manjšim incidentom, popolnoma fair. Goale so scortirali: za Ilirijo v 2. minuti Pammer (enašmetrovko), v 28. Pammer. Drugi goal je bil plod krasne kombinacije. Za goste v 26 min. Pledl (enašmetrovka) in v 30 minuti Gabler. Sodil je g. Hus zelo objektivno in zadovoljivo. — Obisk okoli 1500.

— Razstava planinskih slik v Beogradu. Dne 17. t. m. se je izvršila svečana otvoritev planinske razstave v II. beogradski možki gimnaziji na Poenkarjevi ulici. Svečanost se je pričela s slovensko pesmijo »Na planine«. Nato je prof. Žujović, častni predsednik Srpskega Planinskega Društva, imel lep govor o pomenu planinstva. Med prisotno publiko so bili predstavniki raznih ministrstev ter drugi odlični gostje kot prof. Cvijič itd. Nato je zapel zbor planincev-pevcev Ivavčev »Savsko« pesem ter je bila s tem svečanost zaključena. Slovensko Planinsko Društvo se je udeležilo razstave po svojem delegatu g. Badjuri. Isto tako je tudi Hrvat-sko P. D. poslalo svojega delegata. Razstava planinskih slik je prva te vrste v Beogradu ter dela jako lep utis. Slovenski amaterji-fotografi so zastopani zelo častno, razstavili so okoli 400 večinoma povečanih fotografij. Po kvaliteti te slike daleč prekašajo vse druge kar je popolnoma razumljivo, ker so med njihovimi avtorji naši najboljši amaterji kot profesor Janko Ravnik, Pavle Kunaver, dr. Stanko Tomineš, Janko Skerlep. Od slikarjev je izločil Valentin Hodnik par lepih olinatih in akvarelnih slik. G. Rudolf Badjura je razstavil nekaj svojih kartografskih ter statističnih del, želja S. P. D. je bila, da se razstavi tudi planinska oprema ter se je tudi parkrat obrnilo potom časopisja v prvi vrsti na slovenske proizvajalce planinskih potrebščin. Uspeh je bil zelo slab, kar je nerazumljivo. Razstava bo trajala do 7. t. m.

in interesu in po nalogu celega Sloveštva. Etnično je, kar je vsečloveško obvezno. S tem formalnim značajem hoče Kant zadeti bistvo etičnega ravnanja in etične zapovedi, napram pojasnjevanjem angleških moralistov, ki so tudi etične zapovedi izvajali iz iskustva, iz navad in običajev.

S kritičizmom in z etiko je Kant zao-ral najglobokejše brazde v filozofijo 19. in 20. stoletja. Priznati moramo, da je s to filozofijo omajal vero v absolutni značaj resnice ter v splošnoveljavne formule spoznanja. Za poudine vede in za filozofično spoznanje je ustanovil nekaj spočen relativizem, dast ga je na etičnem polju sam izpodbijal in s tem zavračal tudi svojo splošno spoznavno teorijo. Tudi v bližnji prihodnosti se bo pečala filozofija z njegovimi osrednjimi problemi. Se danes nimamo drugega izhodišča filozofičnih razprav, kakor so Kantova. Kot etik zasluži največje spoštovanje. Kdor se poglablja v njegove tozadevne spise, zapade njegovi silni sugetivnosti ter spoštovanju plemenitega in etičnega življenja. Kant je bil morebiti v vsej človeški zgodovini duh, ki je zahteval najstrožjo vlado razumnosti in etičnosti nad celokupnim človeškim dejanjem in L. M.

Kino Ljubljanski dvor

Torek 22., sreda 23., četrtek 24.

Veliki film svetovne češke trvdke „Moldaviafilm“ Praga:

Človek brez srca

Družabna drama po romanu Ernsta Kleina v 6. dejanjih. V glavni vlogi (čarobne princeze Dogmar) predraže-stna umetnica

Lotte Neumann

Bogate elegantne toalete!

Veličastna inscenacija! 2870

Umetniška režija

Predstave ob delavnikih ob 3, 1/2 5., 1/2 8. in 9.

Razgled po slovanskem svetu.

— Novo zakonsko pravo v Českoslovaški. Načrt novega zakonskega prava k revdiranemu meščanskemu zakoniku je izgotovljen. Najvažnejše določbe so: značaj zaroke se obdrži. Poroka se izvrši lahko civilno ali cerkveno. Starost za poroko je pri moških 18, pri ženskah 16. leto. Ako se izvrši po pravomočni smrti proglasitvi v svrhu sklepa novega zakona novi zakon in ni vedel noben izmed obeh delov v času poroke, da oni, ki je proglasen za mrtvega, še živi, ostane v veljavi drugi zakon, kajti potom drugega zakona je bil prvi razveljavljen. Ta določba je v nasprotju z dosedanjim pravom. Število zakonskih ovir je v novem načrtu zelo omejeno. Popolnoma nova je določba, da ne sme žena, pakatere krivdi je bila izrečena ločitev zakona, nositi imena svojega moža, marveč mora zopet prevzeti svoje deklisklo ime.

— Českoslovaška zbornica in državni jezik. V poslovnem redu narodne skupščine je določeno, da je vsak oficijelni funkcionar narodne skupščine pri obravnavah bodisi v plenumu bodisi v odborih dolžan razbiti češkoslovaški jezik. Govor, ki ga ima kdo v drugem jeziku, se objavi v prevodu (v državnem jeziku), njegovo prvotno besedilo (nemško, madžarsko itd.) se pa tatisne v prilogi. V zadnjem česu se pa ta stroga določba ne izvršuje in se drugojezični govori odborovih sej ne prevajajo na državni jezik in prvotno besedilo se v tesnopisnih zapisnikih ne navaja v prevstavi, ampak drugojezični govori se uvrstijo v prvotnem besedilu (nemškem ali madžarskem) med ostale govore tako kakor so jih nemški ali madžarski poslanci govorili. Parlament ta očividno krši določbo, ki jo je sam izdal. — O svojeizjavnosti nemških poslancev priča tudi to dejstvo, da predsednikov namestnik dr. Czech, ki gladko govori češki jezik, ni doslej nikoli zavzel predsedniškega mesta, a to samo zavoljo tega ne, da ni češki govoril primorano. Ako ignorira nemški zagrizenec parlament, bi moral parlament ignorirati poslanca ter ga oprostiti »neprijetne službe«.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, dne 22. aprila 1924.

Zatajili so ga!

Stjepan Radić namerava prirediti, kakor znano, na Dunaju kongres narodnostnih manjšin, ki žive v Češkoslovaški, Jugoslaviji in Romuniji. Tega kongresa bi se naj poleg Nemcev, Madžarov, Turkov in Arnavtov udeležili tudi Hrvati, Slovenci in Slovaki, ki tvorijo po Radićevi fiksi ideji tudi narodnostno manjšino v Jugoslaviji, oziroma v Češkoslovaški.

Da mora ta Radićeva ideja izzvati burjo narodnega ogorčenja povsod, kjer še ni med Slovani zamrla narodna misel, je jasno. Tega se zavedajo tudi Radićevi politični prijatelji, zato se trudijo na vse načine, da bi prikrili to najnovejšo Radićevo izdajalsko akcijo pred javnostjo.

Sprva so o stvari docela molčali, ko pa so nacionalna glasila zabeležila ta novi škandalozni Radićev nastop, so si pomagali listi, ki stoje blizu Radićevim političnim somišljenikom ali simpatizirajo z njimi, na način, ki je vreden vse obsodbe.

Tako poroča beografska »Politika« Radićevi akciji tako-le:

»Dunaj, 16. aprila. V tujakšnih parlamentarnih krogih se povdarja potreba, da bi se na Dunaj sklicala konferenca narodnostnih manjšin. Na konferenci bi sodelovali samo parlamentarci in bi se s tem tudi na zunaj dokumentiralo, da je to konferenca narodov in pravi izraz njihove volje. Povabljeni bi bile na konferenco vse narodne manjšine s teritorija bivše avstro-ogrške monarhije: iz Češkoslovaške, Poljske, Jugoslavije in Romunije. Udeležili bi se je predstavitelji Slovkov, Madžarov, Hrvatov, Slovencev in bosanskih muslimanov. Listi naglašajo, da bi to ne bila nobena tajna zarota, marveč kongres, ki bi se vršil pred vso javnostjo, s stenografskimi zapisniki debat in s dostopom predstaviteljev javnosti, čisto po parlamentarnih načelih. Zaključki bi se predložili Društvu narodov.«

Iz tega poročila je, kakor je razvidno, previdno izpuščeno Radićevo ime. Čemu to? Da bi pač javnost ne izvedela, da je organizator te z našega državnega in narodnega stališča veldzadajniške akcije Stjepan Radić.

Tudi »Obzor« bi rad o Radićevem kongresu zmešal pojme. Za to proglašajo znani dunajski dnevnik »Die Stundee«, v katerem je Radić razglasil svoje načrte o kongresu narodnostnih manjšin, za — osiješki list, čeprav dobro ve, da tak list v Osljaku ne izhaja, iz Radića pa je napravil Kadica.

Iz navedenega je razvidna tendenca, kako bi se dalo zatajiti Radićeve izjave in načrte, da bi se ne kompromitiralo političnih ciljev opozicijskega bloka.

Takšna sredstva so morda »zdorova«, »honorova« pa prav gotovo niso! Obenem pa tudi pričajo, na kako slabih nogah stoji vsa politika opozicijskih strank, ki morajo javnosti prikriti izjave svojega voditelja, ako hočejo, da narod že v naprej ne zlomi palice in ne izreče obsodbe nad njimi!

★ ★ ★

— Povratek kralja in kraljice v Beograd. Po današnjih jutranjih poročilih prispe Nj. Vel. kralj Aleksander I. v sredo popoldne iz Topole v Beograd. Kralj bi imel prispeti v Beograd že večer, a se je povratek zadnji moment odložil na sredo. — Nj. Vel. kraljica Marija s prestolonaslednikom Petrom se vrne v sredo zvečer s francoske rivjere v Beograd.

— Priprave za kraljevo kronanje. Te dni se je vrnila v Beograd posebna komisija, obstoječa iz arheologov, bizantologov in inženirjev, ki je imela nalogo, da pregleda samostan Žiče, restavrira vhode in pripravi samostansko poslopje za svečanost maziljenja kralja in kraljice. Samostan Žiče se imenuje Sedemovratno, ker je bilo v Žiču maziljenih sedem starih srbskih vladarjev in kot osmi kralj Peter. »Miropomazanje« kralja in kraljice se ima vršiti še to leto, ako politične razmere znova ne preprečijo te svečanosti.

— Češkoslovaški poslanik na našem dvoru v Ljubljani. Poslanik Češkoslovaške republike na našem dvoru g. Jan Šeba, odličen prijatelj našega naroda, je prispel te dni v Ljubljano. Danes je odpotoval na Bled, kjer namerava letos prebiti svoj dopust. Iskreno dobrodošel na naših tleh!

— Ministrstvo ver in državna himna. Ministrstvo ver je prepovedalo petje državnih himen v cerkvah. To prepoved je ministrstvo izdalo, kakor poročajo beografski listi, zategadelj, ker se duhovniki, zlasti katoliški, niso mogli sporazumeti, kako se naj državna himna poje po cerkvah — ali se naj pojo vse tri narodne himne za eno, ali ena prvi praznik, druga drugi, tretja pa tretji praznik, ali pa samo ena na vsak praznik.

— Pričetek pouka na ženski realni gimnaziji (liceja) v Ljubljani. Pouk na ženski realni gimnaziji (liceju) v Ljubljani in na vseh s tem zavodom zdru-

ženih oddelkih se prične št. v petek, 25. t. m. ob 8. zjutraj, na kar posebej opozarjamo.

— Neznano dobrotniku. Potrjujemo, da smo prejeli na velikonočno nedeljo navadno pismo iz Francije z vsebino Din 1000. — za ubogo rodbino I. Z. Ljubljana, Cesta na Loko št. 2. Na notranji kuverti je bil nalepljen izrezek notice iz Slov. Naroda brez vsake označbe darovalca, Znesek Din 1000. — je podpisani še isto dopoldne osebno izročil očetu te rodbine, ki tem potom potrjuje prejem in se presrečno zahvaljuje neznaniemu dobrotniku za to velikonočno darilo. Upravnik »Slovenskega Naroda«.

— Cigarete Jadran, Kosovo in Sumadija. Uprava državnih monopolov da koncem tega meseca v promet najprvo cigarete Jadran, potem pa tudi Kosovo in Sumadija v škatlicah po 20 komadov. Cene cigaret se ne zvišajo. Izdelane pa bodo iz najboljših tobaknih vrst najboljših kakovosti.

— Iz Ormoža nam poročajo: V soboto dne 19. tm. je tu po dolgi mučni bolezni umrl g. dr. Fran Strelec, tujakški notar. Gimnazijo je posejal v Ptuj in Celju, kjer je tudi maturiral. Juridično študije je absolvirал na vseučilišču v Gradcu. Bil je dolga leta notarski kandidat v pisarni dr. Pirbasa v Mariboru. Tu se je tudi poročil. Njegova soproga je iz znane Mariborske narodne rodbine Rapočeve. Najprvo je bil imenovan za notarja v Zg. Radgoni, kasneje pa v Ormožu. Bil je vsikdar odločen narodnjak in naprednjak. Sodeloval je pri raznih narodnih društvih posebno pa pri »Sokolu«, ki mu je zlasti prirasel k srcu. Aktivno ni posegal v politično življenje, v narodnem in strankarskem oziru pa je vsikdar storiš svojo dolžnost. Bil je moč plemenit lastnosti, prijeten državljan in iskren, pošten, prijatelj, zato so ga imeli radi vsi, ki so ga poznali. Užival je vsepovsodi ugled in veliko spoštovanje. Za Ormož je smrt notarja dr. Streleca velik udarec. Kako priljubljen je bil pokojnik je pokazal njegov pogreb, ki so se ga udeležila vsa narodna društva in številno občinstvo iz mesta ter iz bližnje okolice. Bodi odličnemu somišljeniku ohranjen trajen spomin, njegovi spoštovani rodbini pa naše iskreno sožalje.

† Pavel Skale. Včeraj zjutraj je umrl g. Pavel Skale, vpokojen ravnatelj mestne klavnice. Dosegel je starost 68 let. Pokojnik je bil splošno znana oseba v Ljubljani, zlasti v sokoških krogih. Živinozdravniške študije je končal na Dunaju l. 1880, na kar je bil imenovan za živilnozdravnik v Črnomlju. Ko so si Slovenci priborili mestno občino ljubljansko, se je preselil v Ljubljano, kjer je bil nato imenovan za ravnatelja mestne klavnice. Tu je deloval do svoje smrti. S svojim strokovnim znanjem in z neumornim delom je mestno klavnico prenovil v zavod, ki je bil za vzgled vsem enakim široko naokoli. Kmalu je spoznal, da klavnica ne odgovarja več modernim zahtevam, zato se je zavzemal za to, da bi se zgradila nova klavnica, ki bi bila opremljena z vsemi potrebnimi napravami moderne tehnike, predvsem tudi s hladnilno in direktnim električnim tirom. Pokojnik je bil navdušen narodnjak in odločen naprednjak, ki je vsikdar z navdušenjem izpolnjeval svoje strankarske dolžnosti. Bil je član raznih narodnih društev predvsem pa Sokola, katerega navdušen in devoten član je bil 50 let. V Sokolu je že teloval l. 1863 pod Stefanom Mandičem. Skoraj ves svoj prosti čas je posvetil delu za razvoj Sokolstva. Bil je vsikdar v prvih sokolskih vrstah. Blagajnik ljubljanskega Sokola je bil skoraj polnih 35 let. Svoj posej je opravil z največjo poštenostjo in natančnostjo. V priznanje velikih zaslug, ki si jih je pridobil za sokolstvo vobče, za Ljubljanskega Sokola še posebej, je bil l. 1911 izvoljen za častnega člana ljubljanskega Sokola. Ko so mu izročili častno listino, so mu priredili 30. marca 1912 pozdravni večer, ki je dokazal kako zelo sokolstvo in vse njemu naklonjeno občinstvo ceniti delovanje moža, kakor je bil Pavel Skale. Bagažniško mesto pri ljubljanskem Sokolu je odlozil l. 1920. Bil je b'azajnik Sokola v kritičnih časih svetovne vojne. Njemu gre zasloga, da je v teh težkih časih rešil vse sokolsko imetje, ko je vlada že opetovala hotela konfiscirati Sokovo imovino. Bil je mož-značaj, naprednjak starega kova, ki je neomahljivo vztrajal v naprednih vrstah. Ljubenziv družabnik, udan in pošten, prijatelj je užival v vseh krogih ugled in splošno spoštovanje. Z njim je lege! v grob eden najstarejših in najzaslužnejših sokolskih delavcev. Pogreb bo v sredo 23. t. m. ob 16. z Mesarske ceste št. 1. na pokopališču k Sv. Križu. Bodi mu ohranjen svetel spomin, njegovi spoštovani rodbini pa naše sožalje.

— Celjske vesti. Predavanje dr. Pivka iz Maribora. Dne 26. tm. bo na povabilo Sokolskega društva v Celju predaval g. dr. Pivko. Predavatelj bo obdelal snov »Naš dobrovoljni pokret«, ki bo prepleten z zanimivimi osebami doživljaji. Predavanje se bo vršilo v Narodnem domu in bo vstop prost. — Društvo hliniš posestnikov v Celju ima v soboto 26. tm. svoj občni zbor v restavraciji Nar. doma ob 8. uri zvečer. — Nočnokleknitiško službo ima ta teden lekarna »Pri Mariji Pomagaj« na Glavnem trgu. — Celjska posestnišnica ustanovi v Soštanju podružnico. — Družba Iova. Pri javni dražbi Iova v Četrtek je lov Košnica-Lisce, katerega je imel sedaj dr. Riebel, izdružila nekda slovenska družba. Lov Ostrožno-Medlog pa je izdružil kovač g. Košir iz Celja. Lov Stari grad-Sp. Hudinja pa tovarnar Veber iz Zagrada. — Občinstvo se opozarja, da se po mestu

ključne razne osebe in se pomajajo v svrhu naprave raznih električnih instalacij. Te osebe pa izrabljajo take prilike, da lahko izvršijo kakor tatvino. Občinstvo naj od takih oseb zahteva vedno legitimacijo. — Umrla je v Orizah biva zasebnica v Celju gospa Marija Schön v starosti 80 let. — Mestno gledališče. Turek, 22. aprila ob 20. »Favna« za abonement A. Gosposvanje ljubljanske drame in kola li. ple-sodoviti sobota 26. aprila ob 20. »Mamzelle Nitouche«. Zadržati v sezoni. Cene običajne. — Velika noč je pri nas potekla precej prijetno. V soboto popoldne so se vršila slovesna vstajenja v mestnih cerkvah. Novi zvonovi v župni cerkvi so veselo potrkavali. Raz grčev so grmeči topovi in divjali veselo velikonočno razpoloženje. Vreme je bilo lepo. — Priznanje narodni vladi. Ob priliki nastopa nove vlade so došla iz mnogih krajev naše države brzojavna priznanja onim, poslanecem, ki so največ pripomogli, da se je v kritičnem momentu očuvala državna integriteta. Iz Celjskih narodnih krogov je bila poslana sledeča brzojavka: »Gospodu ministru pravde doktorju Prvislavu Grisogmu, Beograd. Jugoslovanski nacionalisti navdušeno izrekajo priznanje nastopa g. doktorja, ki je dosleden svojemu vzvišenemu nacionalnemu delovanju, nam dobro znanem še za Avstrije, zapostavljen v blagor naroda strankarske in osebne ovire v času, ko je bilo ogroženo edinstvo jugoslovanske države.« Slede podpis.

— Mariborske vesti. Velikonočne procesije so se vršile pri lepem vremenu, pa ob primerno manjši udeležbi kakor prejšnja leta. Zastli se je to opazilo pri frančiškanski procesiji. Pri procesiji v stolnici je velikega župana nadomestoval vladni svetnik dr. Vodopivec. — Velika malverzacija s carinskimi denarjem. V Gor. Radgoni se je pred prazniki izvršil nenavaden slučaj poskusa s »eparijo« priti do premoženja. Finančni stražnik Kisli bi bil moral oddati na pošti 288.000 D. na glavno carinarnico v Mariboru; to je denar, ki ga zbira tamošnja območna finančna ozir. carinska kontrola. Svota je bila kot običajno vpisana v denarno knjigo, s katero je Kisli tudi prišel na pošto. Tu je imel ugodno priliko izvršiti zanj, kakor vse kaže, dobro pripravljen načrt. Pripravljen si je bil recept in ko se je poštni uradnik trenutno odpravil, je Kisli zagrabil pred njim ležeči poštni žig ter ga hitro pritiskal v denarno knjigo in recept, nakar je naglo odšel domov. Na pošti se je vse to vedenje znanega javnega organa zdelo nekam sumljivo. Prvo poročilo, ki smo ga dobili v Maribor v soboto zvečer, ne navede še, kako so na pošti pravzaprav prišli na to, da Kisli ni izročil denarja in da je manipuliral s poštnim žigom potrdilo poštnega urada kakor da je bil denar že pravilno izročen. Poročilo je zagotavljalo, da se je Kisli sam osu-mil in da, ko so ga prišli, so našli pri njem en del pridržanega denarja, drugi del pa poskrit, med tem nekaj tudi pri nekem brivskem pomočniku, ki pa trdi, da ne ve, kako je ta denar prišel do njega. V sleparijo je zapleten tudi Kislijev tovarš Sifkov. Razen 1000 D so dobili ves denar. Vse tri so aretirali in med tem nalbrže še oddali sodišču. Naknadno se izvemo, da je Kisli izpočetka tajil vsak poskus sleparije in trdil, da je denar res izročil poštnemu uradu. Toda na vprašanje, kateremu uradniku je izročil denar, je prišel v zadrego in ni mogel dočeti osebe.

— Ptujske vesti. Aretacija. Dne 17. tm. je bil od tuk. policije aretiran neki Vrabl Jože iz Maribora radi raznih golju-fij ter suma vlačugarstva. — Lekarni-ško nočno službo ima od 21. tm. »Le-karna pri sv. Antonu« v Ptuj. — Svinjski sejem se vrši kakor običajno zopet 23. tm. — Prostovoljno gasilno društvo v Ptuj ima svoj letni občni zbor dne 27. tm. v dvorani pri Belem križu.

— Za pravoslavni koncil v Nišu. Za prireditev koncila vseh pravoslavnih cerkev v Nišu, ki bi se imel vršiti letos v proslavo šeststajstoletnice prvega cerkvenega koncila v Niceji, se je izrekel tudi patrijarh ruske pravoslavne cerkve, Tihon, v Moskvi.

— Prvi motokiklisti na Šmarjetni gori. Izletniki na Šmarjetni gori pri Kranju so v nedeljo popoldne doživeli veliko presenečenje. Na goro so se pripeljali prvi motokiklisti. Bil so to g. Valter Stuzzi z gospo in g. Karel Camernik. Voziš so se z motokikli B. S. A. Ščasoma torej postane Šmarjetna gora še udobno izletišče za motokikliste.

— Mestna blaginca zaradi selitve v nove uradne prostore v Kresljah do sobote t. i. 26. tm. za stranke ne uraduje.

— Velika noč v Bohinjskem kotu. Pišelo nam: Od hotela sv. Janez ob Boh. jezeru naprej se leži visok sneg, da je vidi-potokrajna kakor sredi zime. Pri »Zlatorogu« je bilo v nedeljo še 40 cm snega. Do velike srede je bilo jezero tu še zamrz-njeno. Sneg se zadnje dni, ko je solnčno in južno, naglo taja. V nekaj dneh izgine sneg tudi tu. Vključu snegu je imel »Zlatorog« precej obiskovalcev, ki so bili s potrebo v oskrbo v hotelu prav zadovoljni. Z oskrbnikom g. Dobravcem in njegovo so-poro go si »Slov. plan. društvo« pridobilo izborni moč, ki gotovo dvigne hotel na stari sloves.

— Ustanovitev posadnih tečajev po de-želi. Prireditvi nadočeteja na Čučuah je sledilo do zdaj s prireditvijo poučnih tečajev za kmetsko mladino in odrasle že tudi par drugih šol na deželi, ker je višji šolski svet to akcijo vsestransko priporočil. Na ljubljanskih mestnih in zasebnih javnih ljudskih šolah pa se taki tečaji niso izka-zali za praktične, ker precej za pouk-tačih tečajev dovolj strokovnih in kultur-nih organizacij. Izjemo dela je barjanska ljudska šola, kjer pa učiteljstvo že dlje časa goli pouk o kmetijstvu.

— Klerikalno nadlegovanje naprednih družin. Narodnik našega lista nam poroča: Kadar potrebujejo klerikalci denarja, smo jim tudi naprednjaki in »brevverski libe-ralci« dobri. Z jezuitskim smelostjo nam hinavskemu obrazu se priprijajo v hiše in

sehtajo za razne »dobre namene«. Te dni pošiljajo po hišah šentpeterskega pred-mestja mlado po dobro drezirano dek-le nabirat prispevke »za Šmarjnce«; koncem leta pa pošilja »Katoiška tiskarna« razne tercijalke od l. do III. reda k naprednja-kom za naročbo klerikalnih mestov. To nad-legovanje naprednih krogom že preseda, zato naj naredi vsak tej usiljivosti s tem konec, da pokaže tem ljudem vrata.

— Sive lase dela županu dr. Periču in njegovim finančnim kapacitetam sedaj skrb: kje bi dobili posojilo tistih par milijonov Din, ki ga je mestni občini dovolil najeti veliki župan. Rešni avto. »Pogrebni zavod«, razširjenje kopa-lišča, tlakovanje cest in stroški za ostale naprave, to znaša m'vone! Kje naj jih mestna občina dobi in kdo naj takim ljudem, kot so ljubljanski klerikalci in komu-nisti, kreditira. Na drugi strani pa dr. Le-mič in dr. Perič razmetavata denar za strankarsko-politične namene! Zadnji čas je res že da se ljubljanski davkoplačeval-ci iztezajo iz teh boljševiških krempljev!

— Koliko bolnic je v naši državi. Po uradni statistiki je v Jugoslaviji vsega sku-paj 163 bolnic z 18.648 posteljami. Po po-krajinah so razdeljene bolnice takole: Sr-bija 55, Črna gora 7, Bosna in Hercegovina 29, Hrvatska, Slavonija in Medijmurje 32, Slovenija 22, Banat 22, Bačka in Baranja 12, Dalmacija 5.

— Za mlekarice. Mestni magistrat do-voljuje do preklica mlekaricam, vozečim iz St. Vida, vožnjo z ročnimi vozčki po hod-niku od pivovarne Union pa do železniške-ga prelaza in sicer na strani pivovarni-skih poslopij. Hodnik ob Veleselju je pri-hranjen izključno samo pešcem. Dovo-ženje se nanaša samo na običajno ročne vozčke, v katerih se prevažajo mleko, z vsemu dru-gimi se mora voziti po cesti.

— Smrtna kosa. V visoki starosti 80 let je na velikonočno nedeljo umrla v Ljublja-ni ga. Ljudmila Millitz, hišna posestni-ca in vdova po prvem ljubljanskem tiskar-narju Millitzu. Millitzova tiskarna na Sta-rem trgu je bila prva tiskarna med Sloven-ci. Po smrti svojega moža je pokojnica spretno vodila tiskarno sama in je z marli-vostjo in vztrajnim delom vzdržala svoje podjetje na lepi višini. Millitzova tiskarna je bila ustanovljena pred več nego 100 leti. Pred vojno je podjetje prešlo v klerikalne roke, ob prevratu pa je tiskarno kupil g. Anton Pesek, ki jo je pred leti prodal »Ja-dranski banki«. Pod imenom »Zvezna ti-skarna« obstoja podjetje še danes. Pogreb bo v sredo 23. tm. ob 17. s Starega trga št. 19. na pokopališču k Sv. Križu. Blag ji spomin!

— Včeraj 21. tm. je umrla v cvetu mladost g. Jožica Stropnikova pri Cegnar. Pogreb bo 23. tm. ob 15. iz Sp. Šiške na pokopališču k Sv. Križu. Bodi h ohranjen prilazen spomin. — Na Reki je umrla ga. Anica Vičič roj. Podkrajšek, soproga g. Jos. Vičiča. Pogreb je bil v po-nedeljek 21. tm. na Reki. Blag ji spomin. — Na Vrhniki je v nedeljo umrl v mlade-niški dobi 28 let g. Stanko Korenčan, sin odtodnega posestnika g. Korenčana. Po-greb je bil danes ob pol 16. Blag mu spo-min!

— Dražba starih pušk. Dne 29. aprila 1924. ob 9. se bodo prodajale v porotni dvorani deželnega sodišča v Ljubljani raz-ne stare puške (primerne za lovsko čuva-je) in samokres in sicer samo zdražiteljem, ki so v posesti orožnega lista.

— Zdravstveno stanje mesta Ljubljane. Zdravstveni izkaz mesta Ljubljane v času od 13. do 19. tm. izkazuje to-le statistiko: Umrla je 26 oseb, 18 moškega in 8 ženske-ga spola. Smrtni vzroki: jetnika 6, pljučni-ca 1, škrlatica 1, druge nalezljive bolezni 1, možganska kap 1, srčna hiba, bolezni žilja 2, rak 2, drugi naravni smrti vzroki 12. Med tem časom se je rodilo 21 otrok 13 moškega, (1 mrtvorojenec) in 8 ženske-ga spola. Naznanjene nalezljive bolezni: dušjevi kašelj 1 slučaj.

— Avtomobilska nesreča pri Gradcu. Veletrgovec Frühwirth je včeraj napravil izlet z avtomobilom proti Dobladu. V avto-mobilu so bili poleg njega, njegova sopro-ga, hčerka in njegova mati. Med vožnjo je avtomobil, vozeč z veliko brzino, privozil do neke mlakuže, kateri se je hotel trgo-vec izogniti. Krenil pa je v stran tako ne-srečno, da se je avtomobil dvakrat prevr-nil v jarek. Trgovec Frühwirth si je pri padcu zlomil tilnik, bil je takoj mrtve, njegova soproga je dobila težke poškodbe, hčerka si je zlomila roko, a mati je dobila samo praske.

— Poplave. Tekom zadnjih 24 ur sta Sava in Donava samo malo narasli. Sava je narasla za 4 cm in je za 2 cm višja kot za časa katastrofalne poplave leta 1888. Donava do Novega Sada pada. — Po do-seđanjih ugotovitvah je dosedaj največjo škodo pretrpel Obrenovac, v čegar okolici je 2500 hiš pod vodo.

— Klub razočaranih žena v Beogradu. V Beogradu se je na Dorčolu vršila pred dnevi originalna skupščina. Zbrale so se beografske ženske, ki po pravici a! po kri-vice smatrajo, da so doživele v življenju razočaranja. Inicijativno za zborovanje je dala neka ločena gospa z Dorčole. Skup-ščina je bila naravno zelo burna in malo je manjkalo, da ni prišlo do pretepa. Kon-no je bilo zborovanje srečno končano in ustanovljen je bil »Klub nesrečnih žena«.

— Vlomi v Sevnici. Dne 15. tm. je bil na Lednarih pri Sevnici izvršen viom pri posestniku Ivanu Črneču. Storičec, ki je vdri skozi okno, je odnesel zlato ameri-kansko orožje v vredici in 300 Din gotovine. — V Zaičju Orlu, občina Sevnica so vlo-mili neznanj lopovi pri posestniku Radežu. Ukradli so nekaj obleke in 800 Din goto-vine.

— Zagonetna smrt. V Sarajevu so našli pred dnevi mrtvega Ivana Bleisbarta s pe-nami na ustih. Sprva se je smatralo, da je Bleisbarta zadela kap, ali da je umrl vsled zastrupljenja z alkoholom. Bil je v resnici istega dne v krčmi z nekim Simonom Da-vidovičem sta nato skupno zapustila gostilno. Policija je začela poizvedovati zlasti ker sta dve deklici izpovedali, da

sta videli nekega neznanca, ki se je prei-pal z Bleisbartom. Odrjeja je obdukcija trupla, da se dožene kaj »na stvari«. — Nezgoda. Železničar Roman Vihte-lič iz Zidnega mosta je povodom službe-nega pohoda na progi Videm-Rajhenburg padel pod tamošnji železniški most in se težko poškodoval.

— Samomor v Mariboru. V četrtek po-poldne se je obesila v Mariboru Filomena Flieger, ki je že dalje časa živela v kon-kubnatu z nekim možkim na Vrbanovi ce-ssti. Našli so jo obešeno na dvorišču Miklo-šičeve ceste. Vzrok samomora ni znan.

— Krvav dogodek na Rožniku. V ne-deljo zjutraj se je dogodil na Rožniku su-rov zločin. Nekako okoli pol 9. ure se je vračala z Zgor. Rožnika večja družba, med katero so se nahajali 20-letni delavec Ra-dol Tršina, poklicni gasilec Ludvig Fortu-na ter delavca Jontes in Lubej. Družba je bila zelo pijana in bojevito razpoložena. Od-šli so v smeri proti Čadu ter so na poti sre-čali drugo skupino možikov, med katerimi so bili Slavko Zvijerac, Ivo Simgič in Anton Kovič, prva dva iz Rožne doline, tretji iz Šiške. Iz prve skupine je nato padla psov-ka: »Kaj pa je to za ena muljarja«; nakar je nastal prepri. Tršinar in Zvijerac pa sta se stopla. Med preprom je pobesneli Tršinar nenadoma potegnil nož in smil z njim Zvijerca v desno stran prsi. Zvijerac se je takoj opotekel in je omahnil na tla. Kri mu je bruhnila iz rane in iz ust. Na lice mesta med tem prispeli stražniki. Božič je Tršinarju in Fortuni napovedal aretacijo. Sled-nja dva pa sta se temu odločna uprila in se pričela ruvati s stražnikom Tršinarju je med tem ruvanjem uspelo pobegeti, dočim je bil Fortuna aretiran. Tršinar je bil nato ob 13. uri aretiran na domu. Ranjenega Zvi-jerca so nato prepeljali z vozom, ki ga je dal na razpolago g. Čad, v bolnico. Iz bol-nice smo prejeli danes obvestilo, da je ra-njenec pri polni zavesti, da rana ni smrtna in ostane pri življenju in slučaju, da ne na-stanejo kakšne komplikacije.

— Policijska kronika. Ovdabe: Tekom zadnjih 24 ur so prispeli sledeče ovdabe: tatvina 1, kaljenje nočnega miru 7, cestno-policijski red 7, prekrščenje policijske ure 1, telesna poškodba 1. — Požar. V ne-deljo popoldne je nastal v šišenskem gozdu požar, ki je uničil okoli 4000 kvadratnih me-trov gozda. Avizirani ste bili ljubljanska in šišenska požarna bramba, ki pa niste stopili v akcijo. — Tatvine. Iz pisarne inžer-njerja R. Vilmana je bil ukraden pisalni stroj znamke »Ideal«, vreden 5000 Dn. — Kolo znamke »Eskä« je bilo ukradeno Ja-kobu Punčuhu na Jernejevi cesti. Kolo je vredno 2000 Din.

★ ★ ★

K UMORU V KRAŠNJI.

Kakšen je bil umora usumljeni berač? Deželno sodišče je izdalo uradni opis umora vdove Sever v Krašnji osumljenega berača. Kakor izpovedujejo priče, je bil be-rač vsaj navidezno sila pobožen, kamor je prišel, je neprestano molil in klečal. Pripo-vedoval je v tamošnji okolici, da pozna ne-kega Tomaškancja v Krašnji, ki zna s po-močjo sv. Valentina in Antona z blagoslov-ljeno prstjo zacopirati, da prikazni povede, kdo da je zavdal živini. Kritičnega dne, ko je sel v Severjevo, je bil brez suknje, nosil je rujavkast suknjič in zelen, odnosno temen klobuk na glavi. Oba je videla tudi takrat neka ženska iz Savelj: Berač ima baje po njenem zatrdilu skrvljenjo desno nogo, ven-dar stopa trdno. Nosil je tudi vedno s se-boj kanglico, v kateri je nosil blagoslov-ljeno vodo iz 16 fara. V ostalem je bil pre-cej krepke postave, suhljatega obraza; la-se je imel divje zmrsene in je imel vedno zaviljen ovratnik. Star je bil okoli 60 let. Orožniki za tem beračem pridno poizve-dujejo, vendar se jim do danes še ni po-srečilo prijeti osumljenca. Kdor bi mogel o beraču navesti kakšne podatke, naj to javi de-želnemu sodišču v Ljubljani.

★ ★ ★

ČLOVEK BREZ SRCA.

Kino »Ljubljanski dvor«.

Pompozno režisiran in razkošno oprem-ljen film je »Človek brez srca«, v katerem nastopi v glavni vlogi Lotte Neumann, so-delujejo sloviti češki igralci, in je film prvi češki, ki se predvaja v Ljubljani. Posnetki Prage, romantičnih krajev, morskih letovišč itd. V ospredju filma sta Princesa Dagmar (Lotte Neumann) in zagonetni dr. Faust. Film je največja atrakcija sedanosti. Ele-gantna in moderna družabna drama v šestih dejanjih. Predvaja se do četrta.

★ ★ ★

ČLOVEK BREZ SRCA.

Kino »Ljubljanski dvor«.

Pompozno režisiran in razkošno oprem-ljen film je »Človek brez srca«, v katerem nastopi v glavni vlogi Lotte Neumann, so-delujejo sloviti češki igralci, in je film prvi češki, ki se predvaja v Ljubljani. Posnetki Prage, romantičnih krajev, morskih letovišč itd. V ospredju filma sta Princesa Dagmar (Lotte Neumann) in zagonetni dr. Faust. Film je največja atrakcija sedanosti. Ele-gantna in moderna družabna drama v šestih dejanjih. Predvaja se do četrta.

— Želodčne bolečine, pomanjkanje teka, motenje prebave, ki so izjavljati iz togosti črevesja se hitro odstrani z gredico »Franz-Josef«.

★ ★ ★

Antetu!

(V spomin ponesrečenemu tovaršu.)

Povedali so mi, da Te ni več: nisem jim verjel. A ni Te bilo med nami in moral sem verjeti, da Te ni. Da Te nikdar več ne bo... Tako si bil dober, tako plemenit, tako poln načrtov in upov, a vse Ti je na mah prestrigla smrt. Kaj je res človek igrače usode?

Ah, Ante, ko bi vedel za bolest svojih prijateljev! Ali so spominjali onih lepih dni, ko smo: Ti, Leon in jaz delali načrte za bodočnost, ko je bila naša mladost vsa polna zarje in čiste lepote? Ah, pridi nazaj med nas Ti, idealisti življenja! Pridi, da se še pogovorimo, da nas pozabavaš, saj znal si nas, kot nihče drugi.

Sel si v gore, da jih pozdraviš, a niso sprejele samo Tvoje gozdovra, ampak Tebe vsega so hotele imeti... Umrl si med gorami... Zbogom Ante, spavaj mirno in tiho...

Ivo.

★ ★ ★

— Darilo za ČM družbo. G. Matko Arko, trgovec v Ljubljani, je podaril »Družbi sv. Cirila in Metoda v Ljubljani« namesto venca pokojnemu gospodu majorju Rau-schu znesek 100 K za kar mu družba izreka toplo zahvalo.

Gospodarstvo.

—g Društveno putovanje (izlet) u Švicarsku. U mjesecu maju i to od 22. maja do 12. juna uključivo priredjuje se sa strane Švicarskog Konzulata u Zagrebu jedan skupni izlet u lijepu Švicarsku. Ovo putovanje priredjuje se i zamišljeno u neku ruku kao oficijelan posjet jugoslavenskih privrednih, industrijskih i novčanih krugova, sa svrhom da se s jedne strane i spomenuti krugovi u Jugoslaviji i Švicarskoj bolje i lično upoznaju, a s druge strane, da se ove dvije zemlje upoznaju i da se time promakne također promet turista i izletnika. Unatoč dosta velike razlike u valuti danas boravak u Švicarskoj u vrhu liječenja, oporavka ili iz liht turističkih razloga nije skuplji nego i u drugim zemljama, dočim će izletnik u Švicarskoj svakako naći najveći komfor. — Da se međutim i manje imućnim omogućuje posjet Švicarske, priredjuje se ovo putovanje, za koje se je sa strane švicarskih faktora (željeznice, hoteli itd.) izposlovalo znatan popust, tako da će troškovi tog putovanja biti razmjerno vrlo maleni.

Društvo kreće dne 22. maja iz Zagreba preko Austrije i Buehna u Zürich, odan le na posjet Bazelskega veselajma te dalje po svim najljepšim predjelima i velikim gradovima kroz čitavu Švicarsku, sa višednevnim boravcima na najljepšim mjestima i u gradovima. U svim gradovima bit će društvo (izletnici) dočekani sa strane što oficijelnih ličnosti što Lokalnim Društvima za Promet Stranaca, te će se na čitavom putu voditi po jednom konzularnom činovniku Zagrebačkog Švicarskog Konzulata. — Ukupni trošak čitavog puta (vožnja iz Zagreba i po Švicarskoj do italijanske granice, vizumi, hrana i konačenje po Švicarskoj itd.) osim sitnih izdataka (napojnice, piće i prtljaga te prenos iste kot pre i izlaska iz vlake) iznasa samo 460.— švic. franaka. Interes za ovo društveno putovanje je vrlo veliko te imade već priličan broj prijavi. Prijave kot Društva za Promet Stranaca u Zagrebu, Ljubljani, Sarajevu itd. ili kot Švicarskog Konzulata u Zagrebu, Preradovičeva ulica 24, Tel. 7-48. Kot spomenutih mjesta dobiju se također sve ostale zahtjevane informacije te prospekti i programi putovanja sa točnom rutom i naznakom mjesta i boravka u pojedinim gradovima.

—g Sadržajski i vrtnarski shod u Mozi. — Mozi. Trećo nedjeljo po veliki noći dne 11. maja ti, se priredi tukaj za celo Savinsko in Saleško dolino prvi slovenski sadžajski in vrtnarski shod. Tega shoda se bod udeležili vsi vneti sadžajski ter več sadžajskih strokovnjakov, kateri bodo predavali o raznih točkah tako važnega sadžajstva in vrtnarstva ter bodo davali nasvete in navodila, kako naj isto g vso vmeno pospešujemo, da se povzdigne do iste veljave in popolnosti, katero po vsej pravici zasluži. Shod sev rši ob 3 uri popoldne pod milim nebom. Zvečer pa se bude na čast vsem došlim udeležencem in gostom v »Hotelu Goltmke« priredi koncert, na katerem se bude razpravljalo tudi o sadžajstvu in vrtnarstvu. Z ozirom na veliki gospodarski ter etični pomen umnega sadžajstva in vrtnarstva se oni prebivalci Savinske doline kakor tudi Saleške doline kakor tudi vseh drugih Slovenskih pokrajin vabijo, da se tega tako veličavnega shoda v največjem številu udeležijo. Na shod naj pridejo tudi ženske in fanti, dekleta, katerim se bude tudi o vrtnarstvu predavalo. Spodnji Savinčani-Saleški dolina in Zgornja Savinska dolina, pridite vsi priljubljeni narave — sadžajski in vrtnari, da si podamo roke in damo spodbudo tistim kateri še niso v naših vrstah. Torej na vesele svidenje v Mozi. Ter Vam kliče »Tovariši sadžajski, pozdravljeni v Mozi. Rudolf Pevec, tč. načelnik, Ivan Cesar tč. tajnik.

—g Dobava pločevine. Pri ravnanstvu državnih železnica v Zagrebu se bo vršila dne 9. maja t. l. ofertalna licitacija glede dobave 100.000 kg krovne pločevine. Predmetni oglas s natančnejšimi podatki je v pisarni Trgovske in obrtničke zbornice v Ljubljani interesentom na vpogled.

—g Prodaja lesnega ogla. Direkcija šum v Zagrebu bo prodala dne 8. maja t. l. na javni pismeni licitaciji približno 80 vagonov lesnega ogla. Predmetni oglas s natančnejšimi podatki je v pisarni Trgovske in obrtničke zbornice v Ljubljani interesentom na vpogled.

—g Dobava maj za mornarico. Pri odjeljenju za mornarico v Zemunu se bo vršila dne 10. maja t. l. ofertalna licitacija glede dobave 6000 belomodrih poletnih bombazastih maj (triko-sraj) za mornarje. Predmetni oglas s natančnejšimi podatki je v pisarni Trgovske in obrtničke zbornice v Ljubljani interesentom na vpogled.

—g Dobava črne pločevine. Direkcija državnih železnica v Ljubljani razpisuje ofertalno licitaciju na dan 2. maja 1924. za dobavo 60.000 kg črne pločevine 1300x2200x1.5 mm. Pogoji se nahajajo vpogled pri ekonomskem odjeljenju Direkcije državnih železnica v Ljubljani, Gosposvetska cesta (nasproti veselejma) vsak delavni dan od 10. do 12 ure.

—g Dobava raznega materijala. Pri upravi smodnišnice in Kamniku se bodo vršile naslednje ofertalne licitacije: dne 8. maja ti, glede dobave toynotte masti in strojnege ogla, dne 9. maja ti, glede dobave envelop, etiket in pečatki, dne 10. maja ti, glede dobave žičnikov, dne 12. maja ti, glede dobave raznega železa in kovine za ležišča, dne 13. maja ti, glede dobave barv, firneža, terpentina in kila za okna, dne 14. maja ti, glede dobave dekstrina, mila in spir-

ta, dne 15. maja ti, glede dobave stekla, dne 16. maja ti, glede dobave ogla, dne 17. maja ti, glede dobave krtič in meteli, dne 19. maja ti, glede dobave kovinastih kroglic, dne 20. maja ti, glede dobave medenih vijakov, dne 21. maja ti, glede dobave usnja in jermenov in dne 22. maja ti, glede dobave žag itd. Predmetni oglas s natančnejšimi podatki je v pisarni Trgovske in obrtničke zbornice v Ljubljani interesentom na vpogled.

—g Češka industrijska in gospodarska banka v Pragi je ime'a dne 16. aprila svoj XXVI. redni občni zbor, na katerem je bila odobrena bilanca za l. 1923, ki izkazuje čisti dobiček KČ 28.091.920.— V sled odobrene razdelitve čistega dobička se je dodelilo rezervnim fondom KČ 7.500.000.—, tako da znaša sedaj vplaćana delniška g'avnica in rezervni fond s gorenjom dotacija vred ca. KČ 290.000.000.— Na dividendni kupon za leto 1923 se izplaćuje KČ 32.— kakor lanskoleto. Imenovani savod s svojimi številnim podružnicami in koncernom industrijskih podjetij zaznamuje v minulem letu nada'jnje ojaćenje ter o splošnem zaupanju pričajo vloge na tekoće račune ter vložne knjižice, ki so dosegle znesek KČ 2.170.000.000.—

—g Ameriško bogastvo. V New Yorku se je vršil kongres bankirjev, na katerem je Bertrand Russel naglašal, da bo Amerika kmalu zagospodovala nad vsem svetom. Tudi Francija bo prisiljena, da plaća svoje vojne dolbove. V gospodarskih političnih krogih je vzbudil Russelov govor živahne komentarije. Istočasno se poroča iz Washingtona, da ne kaže ameriška vlada nikake volje, da bi otvorila kredite Nemčiji, tudi ne z ozirom na zboljšanje trgovske situacije v Nemčiji.

—g Slabi npl za vinogradnika. Radi neprestanega deževja še marsikje trte niti obrezane niso, dasi bi morali ob tem času biti vinogradi prekopani. Ako se vreme ustali, kar napovedujejo vremenski preokoli, šele po 15. t. m., bo brezdvomno nastopilo toplo vreme in trte bodo naglo brstjele. Prekopavanje med brstjećim trtami pa je silno kvarno. Posledica bo torej, da mnogo vinogradov sploh ne bo dobilo prve kopl, kar pomeni za razvoj in rodovitnost splošno izgubo. Vinorejci, ki niso v stiskah za denar, že računajo s vsemi temi neugodnostmi, napovedujući slabo vnsko letino ter drže lanske zaloge v kletih.

—g Tri milijone dvonastropnih hiš na Anglijskem. Anglijska vlada je izdelala končni načrt za zgradbo cenjenih hiš in sicer se ima tekom 15 let zgraditi 3 milijone dvonastropnih hiš, ki bodo stale skupno 450.000 funtov sterlingov. Uresničenje tega načrta bo kontrolirala komisija, katero bodo tvorili zastopniki delavskih udruženj, podjetnikov in občin. Anglijski kabinet se je te dni pečal znova s stanovanjskim vprašanjem in listi poročajo, da je bil podan nov predlog za zgradbo dva in pol milijona delavskih hiš tekom 15 let, tako odpađe prvotni načrt o gradbi treh milijonov. Stroškov bo 450 milijonov funtov sterlingov.

—g Olajšave za posetnike veselejma v Milano. Ob priliki veselejma v Milano so dovoljene sledeće olajšave in popusti: na železnica kraljevine Italije 50 % in znizana taksa za vizum istotako 50 %. Uprava železnice v Beogradu je pa tudi dovolila za poštike in za blago, določeno na razstavu v Milano, 50 % popust na vseh železnica kraljevine SHS razen za vlak orientekspres.

—g V Avstriji je znašal obtok novčane 31 pr. m 7145 milijard a. K. Posledice takozvane in izjubilne »Franksenlachts« so zelo občutne. Te dni je baš in med drugim vsled ne škodil neki bačni ravnotež iz četrtga nadstroja v smrt. Franksenlachs se vedno upalo. So pač zelo važni dogodki pred duri. Mlucum pogodbe Predlog in mnenje izvedencev, ki je bilo predloženo reparacijski komisiji, smatra nemška vlada za sprejemljivo podlago novim pogajanjem. Splošna je sodba, da je angleška vlada in javnost Nemčiji položila maršikaj na srce, ker je reparacijsko razčišćenje nujna potreba za Evropo in druge njene probleme.

—g Bančna delavnost v Rus'li. Ruski komisarjat za finance je dovoli Ruski trgovski banki, da otvori podružnice v Rostovu, Novorosijsku, Nikolajevu, Baku, Batumu, Irkutsku, Kijevu in Harlovu.

—g Doba mensnih konserv. Pri odeljenju za mornarico v Zemunu se bo vršila dne 7. maja t. l. ofertalna licitacija glede dobave 50.000 porcij mensnih konserv. Predmetni oglas s natančnejšimi podatki je v pisarni Trgovske in obrtničke zbornice v Ljubljani interesentom na vpogled.

Borzna poročila.

ZAGREBSKA BORZA.

Dne 22. aprila. Sprejeto ob 13.

Devize: Curih 14.21—14.31, Pariz 5.145—5.195, London 351.50—354.50, Dunaj 0.1130—0.1150, Praga 237.50—240.50, Trst 357.50—360.50, Newyork 80—81, Valute: dolar 79.20—80.20.

Effekti: 7% inv. pos. 1921 67—68, 2% drž. rente za ratnu štetu 132—134, Ljubljanska kreditna 235, Centralna banka 40—42, Hrv. esk. banka 141—142, Kreditna banka Zgb 142—146, Hip. banka 68—70, Jugobanka 119—120, Praštediona 915—920, Slavonska banka 125—127, Eksploatacija 137—140, Drava d. d. Osijek 400, Sečerana Osijek 1050—1100, Isis d. d. 63—65, Nihag 114—115, Gutman 940—950, Slaveks 400—420, Slavonija 120—125, Trboveljska 615—625, Union, parom in 675—700.

INOZEMSKJE BORZE.

— Curih. 22. aprila. Današnja borza: Beograd 7.025—7.075, Praga 16.70—16.757, Newyork 5.605—5.67, London 24.803, Pariz 35.35—35.55, Milan 25.20—25.275, Berlin 1.275—1.295, Dunaj 0.0079—0.008, Bukarešta 2.

— Trst. 22. aprila. Današnja predborza: Beograd 27.90—27.975, London 98.50—98.60, Pariz 142—142.50, Newyork 22.40—22.50, Curih 396—399, Praga 66.50—66.75, Dunaj 0.0316—0.0320.

Nainoveiša poročila.

PARLAMENTARNA KRIZA STACIONARNA.

— Beograd, 22. aprila. (Izv.) Parlamentarna, oziroma vladna kriza je še vedno stacionarna. Vse je v znamenju pričakovanja važnih in odlučnih dogodkov. Katoliški in pravoslavni velikonočni prazniki potekajo v prestolici brez vsakih velikih političnih akcij. Bolj živahno je politično življenje v posamnih pokrajinah, kjer vse stranke napovedujejo velike politične shode in pripravljajo mase na volitve. Odlučitev, kdaj se reši kriza, je v rokah vladarja. Osobito tudi naglašajo, da je rešitev krize odvisna od obema od splošnega razpoloženja med ljudskimi množicami. Za rešitev krize bo merođajno mnenje ljudstva, nikakor pa ne mneje posamnih politikov v Beogradu. Skupina Pašićeva in Pribećevića ste trdno prepričani, da ni še nobeni stranki dan mandat za končni razplet parlamentarne krize. Tak mandat bo sledil šele okoli 1. maja.

IZSTOP IZ

DAVIDOVIĆEVEGA KLUBA.

— Beograd, 22. aprila. (Izv.) Iz Davidovićevega parlamentarnog kluba je izstopil poslanec Rista Nastović, zastopnik ohridskega okruga. Posl. Nastović izjavlja v pismu, naslovljenem na predsednika Davidovića, da izstopa iz kluba na splošno željo in zahtevu svojih volilcev ohridskega okruga in da se pridružuje demokratskim desidentom, ki podpirajo Pašić-Pribećevićevu vlado.

PRAZNOVANJE DELAVSKEGA PRAZNIKA V ITALIJI

Povsod mir in red. — Mussolini častni meščan Rima.

— Rim, 22. aprila. (Izv.) Na odredbo ministrskega sveta je 21. april, praznik ustanovitve mesta Rima, obnem tudi splošen delavski praznik v vsej Italiji. Včeraj so prvokrat na slovesen način in v Rimu z velikim sijajem praznovali ta praznik. Po vsej Italiji je počivalo delo v vseh obratih, delavnicah, podjetjih in tovarnah. Vladal

je splošen mir. Tudi časopisi niso izšli. Dosedaj običajni delavski praznik dne 1. maja letos naveden delavski dan.

Predsednik ministrskega sveta Mussolini je imenovan častnim meščanom Rima ter mu je mestno zastopstvo na trgu pred palačo Venezia izročilo umetno izdelano častno diplomu. Mussolini se je za to imenovanje zahvalil s kratkim govorom, ki ni bil slučajno političen, temveč je poveljeval veličino večnega mesta Rima.

RAZMERJE MED JUGOSLAVIJO IN ROMUNSKO.

— Beograd, 22. aprila. (Izv.) O priliki vesti o teškoćah, ki so se pojavile pri sklopanju zveze med Francijo in Rumunsko in o želji Francije, da se Beograd približa Bukarešti v vprašanju Besarabije, oziroma na vest, da je s tem v zvezi tudi poziv pariškega in berlinskega našega poslanika v Beograd, je zunanje ministstvo izdalo uraden dementi, ki kratko veli: »Nekateri listi so poročali o prihodu dr. Miroslava Spaljkovića in Zivojina Balugđića v Beograd in da bodo s tem izvršeni gotovi politični posli. K tem vestem je pripomniti, da so netočne. Spaljković in Balugđić nista pozvana v Beograd in odpađejo vse kombinacije o političnih poslih.

NASTOP SPORTNEGA KLUBA »PRIMORJE« V TRSTU.

— Trst, 22. aprila. (Izv.) Ob znatni udeležbi tržaških Slovencev je za velikonočne praznike nastopil ljubljanski sportni klub »Primorje« proti dvema tržaškima kluboma. Na velikonočno nedeljo je »Primorje« na sportnem prostoru pri Sv. Ivanu igralo proti klubu »Edera«. Rezultat 1 : 0 v korist tržaškega društva. Sportni krog naglašajo, da je bila tekma zanimiva in korektna. V ponedeljek je »Primorje« nastopilo v dobri formi proti A. S »Ponizane« na sportnem grišču pri Sv. Andreju. Tekma je bila mestoma zelo ostra, splošno pa kavalirsko. Rezultat 2 : 3 v korist »Ponizane«. Tržaški sportni krog slo ljubljanske sportnike gostoljubno sprejeli.

ta arheološka dragocenost neke v podzemskih prostorih Kremlja. Z njim se strinjajo tudi drugi učenjaki in znanstveni krogi Rusije pričakujejo zdaj z veliko napetostjo, kdaj se prične izkopavanje in raziskovanje pod Kremljem.

VELIKA ZRAKOPLOVNA NESREČA V ITALIJI.

Dne 15. tm. se je pripetila na letališču v Ciampino, kakor poročajo iz Rima velika nesreća. Iz hangerja je bil potegnen na prosto baš dograjeni veliki zrakoplov št. 1, da se izvrši z njim prvi poskusni polet. Vreme je bilo precej vetrovno in se je zrakoplov gibal na vse strani. Veter je bil vedno huši in silen sunek je odtrgal vrvi od zrakoplova, s katerimi je bil pritrjen. Z vso naglico se je dvignil zrakoplov v zrak. Takrat je bilo v zrakoplovu že devet oseb s tehničnim vodjem Cecinijem. Obdržali so si mir in Cecinij se je hitro zavled nevarnega položaja, sprejel vodstvo zrakoplova in spravi v tek tri motorje. Prišlo se je na manevriranje, da se spravi zrakoplov nazaj v hanger, kar se je tudi po previdnem delovanju v zrakoplovu navzoćih oseb uspešno izvršilo. Na zrakoplovu pa so obviseli, ko se je dvignil v zrak, štiri osebe. Gledalci so s strahom zasledovali, kaj se z njimi zgodi. Prvi je padel na zemljo v višine kakih 20 m vojak Battli. Nezvestnega in pobitega so prenesli takoj v bolnico. Trije drugi pa so obviseli med vrvmi in so padli na tla z višine kakih 200 metrov. Obležali so seveda mrtvi. Ti trije so Giuseppe Denci, Giovanni Barbieri, ta dva sta vojaka, in delavec Aurelio Moretti. Zrakoplov št. 1. je načrtal ing. Nobile, ki je hotel napraviti prvi pot za poskušajo nad Neapljem in okolico. Tehniški vodja Cecinij, ki je tako spretno preprečil nesrečo, katere se je pričakovalo, je veter zagrabil zrakoplov, je pravzaprav naveden delavec, ki se je pa s vojo izborni nadarjenostjo povzpeli do mesta tehniškega vodje. Danes ga proslavlja ves italijanski tisk. Za žrtve je določen svećav pogreb.

* Grofica Lonyay težko obolela. Na Dunaju se nahaja že daleć časa grofica Stefaniya Lonyay, ki je bila, kakor znano, v zakonu poročena s prestolonaslednikom Rudolфом. Bolna je na živeli in njeno stanje se slabša od dne do dne. Zadnje čase jo je razburila smrt njene sestre princezine Luise Koburske in vzmernirajo jo tudi mućne razmere njene hćerke knezine Windschgrätz. Kažejo se znaki blaznosti, kakor so se kazali pri obolenju njene tete, cesarice Charlotte Mehikanske. Po njeni glavi šumi neprestano spomin na dramo v Mayerlingu, kjer je poginil prestolonaslednik Rudolf. — Grofica Lonyay je stara 59 let. Dne 22. marca 1900 se je poročila v Miramaru z grofom Lonyayem iz Madžarske.

Društvene vesti.

— XXIII. redni občni zbor »Slov. trg. društva »Merkur« v Ljubljani se vrši v četrtek dne 24. aprila 1924. ob pol 20. zvečer v društvenih prostorih Oradišće 17./I. s sledećim dnevnim redom: 1.) Pozdrav in poročilo predsedstva. 2.) Poročilo tajnika. 3.) Poročilo blagajnika. 4.) Poročilo preglednikov računov. 5.) Sprememba pravil. 6.) Volitev odbora. 7.) Določitev članarine za leto 1924. 8.) Raznoročosti.

— Češkoslov. Obec v Ljubljani poćad v sřednu 23. tm. v rest. Nár. domu večerak na rođoljubno rodine vicekonzula p. dr. Zahorskyho a sl. Maniće Skrušny. Prosime o nehojnejši ućast.

Glavni urednik:
RASTO PUSTOSLEMSEK.
Odgovorni urednik:
VALENTIN KOPITAR.

To in ono.

6000 LET PRED KRISTOM.

V razvalinah mesta Kiš v Mezopotaniji so našli pri izkopinah ostanke civilizacije, ki je starejša od semitske. Ta važna arheološka najdba odpira asirijologije nova pota in s pomoćjo asirijologije bo mogoećo zdaj točno ugotoviti, kakšna je bila prva zgodovinska doba človeštva. Znaní asirijolog Langdon je izdal prevod važne listine, ki jo je našel pri omenjenih izkopninah. To je kanon zakonik ene naistarećih babilonskih dinastij. Važnost tega dokumenta spoznamo, če ga primerljamo s nekaterimi približnimi zgodovinskimi podatki. O postanku svetovna imamo dva porisa in sicer iz leta 850 pred Kristusom in sto let pozneje. Prvi prepis se imenuje lahviški od Jahve ali Jehove, boga Izraelcev; drugi pa elohimski, od Elohim, božanstva, ki je nekako v zvezi z Jahove. Oba popisa pa imata nekaj skupnega, da namrećo izvirata iz naistarećega ustnega izročila, ki nosi znake babilonske civilizacije.

O tej civilizaciji je bilo pred 20 leti znano, da ne sega preko 2000 ali 3000 let pr. Kristusom, doćim nam odkritja egipćologije pričajo, da je bila civilizacija že 4000 let pr. Kristusom. Zadnje izkopnine v Mezopotaniji pa govore o civilizaciji, ki jo je poznalo človeštvo 6000 let pr. Kr. Te izkopnine se tićejo naroda, ki je starejši od Semitov, Sumerikev, ki etnografsko po zadržili asirijologov niso ne Semiti ne Arići. Angleško-ameriška naućna misla se peća zdaj z izkopninami v stari Haldeji in član te misle, ravnatelj vseučiliškega muzeja v Filadelfiji, Gordon, poroća da je bil izkopan najistarejši hram na svetu, ki je bil zgrajen 6000 let pr. Kr.

Kanon, ki ga je objavil Langdon, izvira glasom besedila iz dobe, ko je carska oblast prihajala z neba. Ta doba je starejša od vesoljnega potopa, ki pa ni unićil vsega niti v Haldeji. Kajti kanon, navaja poleg dolge vrste carjev pred to vesoljno katastrofo tudi druge o potopu. Ti carji pa žive tako dolgo, da prekašajo po starosti patrijarhe stare zaveze. Prvi od njih Alulim, je vladal 28.800 let! Sam kanon je napisan z zelo jasnimi, klinu podobnimi črkami na glinasti prizmi. Znano je, da je vsa babilonska zgodovina vpostavljena s pomoćjo teh glinastih ploćići, ki se nahajajo v tisoćih primerov v izkopninah ter predstavljajo knjige, s katerimi so v oni dobi polnili knjižnice. Zadnji car, ki ga omenja kanon, je ori, ki ga je premagal ustanovitelj babilonske dinastije. To je zelo važni podatke. Na ta način sta zvezani dve dobi, sumerijska in babilonska in mogoećo bo pojasniti zelo zanimivo zgodovinsko in sociološko vprašanje. Babilonski dinastiji pripada car Hammurabi, o katerem mnogo govore v zvezi z razlago stare zaveze. Po zimi l. 1902 je našla francoska naućna misla, ki je izkopavala tam, kjer je bilo stare mesto Suza, zelo dragocen barićelj, ki ga še danes hranijo v Parizu. Na tem relićfu, stoji car Hammurabi poleg boga Šamas (solnce), je izrezen za zgodovino vzhodnih narodov znameniti kanon carja Hammuralia, ki je zelo podoben Mojzesovim postavam. Prvotno se zgodovinarji menili, da izvira del Mojzesovih postav od Hammuralijevega zakonika, pozneje pa so ugotovili, da so Judovski in babilonski zakoni enega izvora. Kanon, ki ga je objavil Langdon, potrjuje to domnevo. Znanosti je dana moćnost, da odkrije nove važne podatke o razvoju človeštva v prastari dobi.

MISTERIJOZNA KNJIŽNICA IVANA GROZNEGA.

Moskovski ućenjaki so začeli zadnji čas z velikim zanimanjem raziskovati knjižnico carja Ivana Groznega. Na čelu tega arheološko - znanstvenega dela stoji znameniti ruski arheolog J. Steleckij. Obstoće knjižnice je ugotovil že pred 100 leti profesor Jurjevskaja univerze Dobeljev. V arhivu mesta Perm je našel pisan seznam carskih knjig. Dobeljev tega seznama ni objavil, temveć ga je pozneje nekam založil. Šele l. 1913 je arheolog Steleckij našel v istem arhivu ta seznam. V tem je izbruhnila vojna in v splošni zmedbi se je originalni seznam in Steleckega popis ponovno izgubili. Zđaj pa Steleckij trdi, da ve, kje se nahajajo rokopisi. Tako se širijo okrog knjižnice Ivana Groznega že davno misteriozno tajne. Iz zgodovine je znano, da je Ivan Grozni kupil nekoć na nenavadan način knjižnico z 800 dragocennih knjig, ki so bile že tedaj prava redkost in maćone neznane. Prof. Steleckij, ki že dolgo preiskuje skrivnosti te knjižnice, je prišel do preprićanja, da se nahaja

V globoki žalosti naznanjam, da je moja srćno ljubljena soproga

Anica Vićić

roj. Podkrajske

po daljši mućni bolezní, previdna s sv. zakramenti, v petek mirno v Gospodu zaspala.

Pogreb drage pokojnice se je vršil v ponedeljek 21. aprila ob 10. dopoldne iz sanatorija na Reki.

Reka-Sušak, 22. aprila 1924.

Josip Vićić, soprog. — Josipina Podkrajske, mati. — Karol Podkrajske, brat.

Rodbina Strelec-Rapoc javlja tužno vest, da je dne 19. aprila ob 4. popoldne po dolgi, mućni bolezní v 52. letu starosti preminul gospod

dr. Franc Strelec

notar v Ormožu.

Pogreb se vrši dne 21. aprila ob pol 3. popoldne od hiše žalosti na ormoško pokopališće.

Ormož, dne 19. aprila 1924.

Žalujoći ostali.

Gamaufovo

umetno gnojilo za cvetlice
je izborno učinkovito sredstvo, katero omogoči rastlini do izredno bujnega razvoja in vzbudi v cvetu mnogo intenzivnejšo mianso barve. Cena zavočku Din 3.—. Razpošilja društvo

„Vrtnarska šola“ v Kranju.

Stalna zaloga: Herzmansky, Korsika, Urbanic in drogerija „Adria“.

Uprava banje Rusande

išče

3 izučene in usposobljene kopališke perice

Ponudbe naj se pošljejo do 10. maja t. l. upravi banje Rusande v Melencima (Banat).

Znanje srbsčine in nemščine je potrebno. 2853

Potrjim srcem naznanjam vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je naš dobri oče, stari oče, brat, tast in stric, gospod

Pavel Skale

ravnatelj mestne klavnice v p.

v ponedeljek, dne 21. t. m. ob 2. zjutraj po dolgi, mučni bolezni, previden s sv. zakramenti, mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb predragega rajnega se bo vršil v sredo, dne 23. t. m. ob 5. popoldne iz hiše žalosti, Mesarska cesta št. 1 (klavnica) na pokopališče k Sv. Križu.

V Ljubljani, dne 21. aprila 1924. 2862

Žaluječi ostali.

Trstje za stropo

izdelan iz najmodernejših stroji in iz najboljšega materiala ter dobavljam v vsaki množini po najnižji ceni

I. Jugoslovanska trgovska družba
JOS. R. PUN, LJUBLJANA
Gredaška ul. 22. Tel. 531.

Prima kvargeljni

prvovrstni izdelek na oljemski sistem se priporoča. Najcenejši! Naročila se izvršujejo hitro in točno.

Alejo Pechauer,
Maribor, Korolški kolodvor.

Najcenejši

— **CEMENT** —
Prima Portland trboveljski in dal-matinski dobavlja v poljubnih množinah. — V zalogi tudi A.P.R.O. — Naročila sprejema:
H. Petrič,
Gospodarska cesta 16/1.
Telefon 343. 1741

! Za velikonoč!

Ravnekar došli damski in deklinski slavniki po najnižjih cenah. Prevzemam tudi vsa popravila. 2044

Minka Horvat,
modistka

Ljubljana, Stari trg 21

Zastoj vam

blaga za obtele in perilo nikdo ne

da

toda po izredno nizkih cenah ga dobite pri trdnici

— „Danica“ —

Majšelj & Rajšelj
Ljubljana, Turjaški trg 1
(bivša Preskrbovalnica)

Velika zaloga najrazličnejšega manufakturnega blaga ter namja vseh vrst.

Vsak si naj ogleda.

Krojači in preprodejalci poseben popust. 2650

Zadruga mesarjev in prekajevalcev v Ljubljani naznanja žalostno vest, da je gospod

Pavel Skale

ravnatelj mestne klavnice in živinozdravnika

včeraj ob dveh zjutraj preminul.

Blagega moža, ki je bil ljubljanskim mesarjem vedno naklonjen ter je po možnosti apošteval njih želje, spremimo polnoštevno jutri v sredo ob 4. popoldne iz Mesarske ceste 1 k večnemu počitku.

Bodi mu časten spomin.

Ljubljana, 22. aprila 1924. 2869

Dva posnaga otroci.

Globooko užaloščena nad nadomestljivo izgubo naznanjam vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je naša iskreno ljubljena, dobra in blaga mati, odnosno stara mati in tašča, gospa

Ludmila Millitz roj. Šmajdek

hišna posostnica in vdova po tiskarstvu

v nedeljo 20. t. m. ob 6. popoldne po dolgotrajni in mučepolni bolezni, v starosti 80 let, prevedena s tolažili sv. vere, udano z našim svojce trudne oči.

Pogreb blagopokojnice se bo vršil v sredo 23. t. m. ob 5. popoldne iz hiše žalosti, Stari trg št. 19, na pokopališče k Sv. Križu.

Maše zadušnice se bodo brale v cerkvi sv. Jurja v četrtek 24. t. m. ob 9. uri.

Nepozabno pokojnico priporočam v blag in prijazen spomin.

LJUBLJANA, dne 20. aprila 1924.

Ludmila Tambovskaja
hišna posostnica vseh sorodnikov

2864

Za odgovore uprave naj se prikaže 1 član. Prebija se vsupraj.

Prodaj

Pletilni stroj

št. 7/36 napredaj. — Naslov pove uprava »Slov. Narod«. 2806

Klavir

znamke Wilmann & Pecka, v jako dobrem stanju, se po ugodni ceni prodaja. — Istotam se prodaja popolnoma lahko kolo. — Naslov: Pavel Jeme, Ljubljana, Breg št. 18. 2747

Najugodnejša pre-skrba s kurivom!

Drva iz trdega lesa (odreški od žage in parket) in žaganje — oddaja po znatno znižani ceni, dokler traja zaloga — Ivan Šiška, tovarna parket in parna žaga, Ljubljana, Metelkova ulica 4. 2781

Službe

Gospodična

išče mesta kot blagajničarka, oziroma trafikantinja. — Ponudbe pod »Zanesljiva 2695« na upravo »Slov. Narod«. 2805

Pridna in

priprosta dekle, ki ima veselje do kuhanja, je urna in snažna ter vajena domačih del. se sprejme takoj proti plačilu v večjo restavracijo. Sprejme se tudi posnalka. — Naslov pove uprava »Slov. Narod«. 2866

Kontoristinja

z lepo ročno pisavo, vešča vseh pisarniških poslov, slovenskega in nemškega jezika v govoru in pisavi — se išče. Nastop s 1. majem. Plača po dogovoru. Lastnoročno pisane ponudbe v obeh jezikih naj se pošljejo na naslov: »Maj/2857« na upravo »Slov. Narod«. 2805

Mesto v lesni

trgovini iščem.

Izkušen sem v tej stroki in imam prakso. Najraje kot prevzemalec lesa pri kakšni veliki lesni trgovini. Razumem knjigovodstvo in prevzajem tudi mesto komisijskega upravnika za oddajo lesa. Sem vojaščin prost in neozmožen. Prednost imam v veletrgovini. — Vešč sem tudi nekoliko nemškega jezika. Plača po dogovoru. Nastop takoj ali pozneje. — Ponudbe pod »Lesna stroka/2865« na upravo »Slov. Narod«. 2805

Kupim

Starinsko peč

dobro ohranjeno in uporabljeno, kupim. — Kdo pove upr. »Slovenskega Naroda«. 2845

Znamke kupim!

Slovenija 5 p. 25 p. ne rabljene, tudi večje količine ralnjenih v brezhibnem stanju. — Obvezne ponudbe na: Franjo Počkaj, Smarje pri Jelšah. 2845

Stanovanja

Opremljena soba

v bližini kavarnice »Evropa« se odda takoj ali s 1. majem solidnemu gospodu. — Naslov pove uprava »Slov. Narod«. 2860

Nagrado

dam onemu, ki mi pri-skrbi stanovanje s tremi sobami itd. — Ponudbe pod »Kmalu/2838« na upravo »Slov. Narod«. 2805

Meblovana soba

(mala, udobna), v bližini dramskega gledališča, se odda s 1. majem t. l. z jutrnikom, event. s hrano solidnemu gospodu. — Naslov pove uprava »Slov. Narod«. 2805

Na hrano in

stanovanje

se sprejme gospod. — Naslov pove uprava »Slov. Narod«. 2868

Soba

z dvema posteljama in električno lučjo se takoj odda. — Naslov pove uprava »Slov. Narod«. 2872

Dopisovanje

Simpatičen akademik

želi v prostem času družbe s čedno gospico. — Ponudbe pod »Družba 2858« na upravo »Slov. Narod«. 2805

Nepremičnine

Parcela

pod Tivolijem se prodaja pod ugodnimi pogoji. — Ponudbe pod »Solčno 2837« na upravo »Slov. Narod«. 2805

Pritlično hišo

z vrtno, velikim industrijskim poslopijem, z zelo obsejnim kletmi, tik glavne ceste in blizu kolodvora v velikem trgu Slovenije — prodam. Posrebno prikladno za vinsko trgovino. — Pisarna vprašanja nasloviti pod: »Vinska trgovina« na: Aloma Company, Ljubljana. 2820

Pisarniška baraka

se prodaja. Stene in opeka v lesenih predelih (Ries, gelbau), zun. strani opazene z lesom, pokrita pa z lepenco. Prostori 5,00 x 5,2, 4,75 x 2,05, 4,75 x 4,05, 1,75 x 4,75. — Napredaj tudi štiri vrata in devet oken. — Vse skupaj napredaj na stavbišču Okrožnega urada za zavarovanje delavcev, Ljubljana, Miklošičeva cesta (nasproti sodnije). 2835

Realiteta posredovalnica

Josip Saje

LJUBLJANA, Sv. Jakoba nabrežje št. 29 — SE PRIPOROČA V NA-KUP IN PRODAJO NE-PREMICININ. 2126

Velika hiša

z gospodarskimi poslopiji, velikim lepim sadnim vrtnom, njižami in gozdom, v bližini železniške postaje pri Kočevju se prodaja. Hiša je pripravljena za vsako obrt. — Pojasi-nila daje tiskarna v Kočevju. 2611

Vila »Straža«

na Bledu

obstoječa iz 14 opremljenih sob, s krasnim sadnim parkom, je pod ugodnimi pogoji — na-taj, event. se za-za posredstvo ali prostora v Ljubljani. Inventar je kompleten za event. ustanovitve pensiona. — Lega krasna, v središču Bleda; vsi prostori takoj na razpolago. — Dopisi na: E. Navinšek, Ljubljana. 2272

Razno

Filatelisti pozor!

Ne kupujte znamk, predno ne poznate mojih cen. Se danes zahtevajo na izbiro — in postali boste stelen odjemalci. — J. Bradač, Ljubljana, Stari trg 34/II. 2794

Radi preselitve!

Trgovina Marija Rogelj, Ljubljana, Lingarjeva ulica št. 4 vjudno naznanja, da radi preselitve prodaja po znatno znižanih cenah zimsko blago pod lastno ceno. — V zalogi imam blago (štof), caif, šifon, kotenino, cefir, oksford, cvili za odeje (kovrte), modroce, belo in rjavo za rube, moško in žensko perilo, kravate in drobnarijo. — Nobeden naj ne zamudi! Samo do 30. aprila! 2606

Cena malih oglasov

vsaka beseda

50 para. — Najmanjše

pa Din 5.—

Pletenine

vseh vrst in predtiskarija ročnih del, najmodernejši vzorci. Cene nizke. — L. Turk, Pred škofijo 1, I. nadstropje (v prejšnjem posloju Kreditne banke). 938

Dvokolesa,

otroški vozički se sprejmejo v popolno popravilo za emajljanje in poniklanje. — Istotam je velika zaloga pneumatike za dvokolesa in otroške vozičke — poceni. — »Tribuna« F. B. L., Ljubljana, Karlovska cesta 4. — Tovarna dvokoles in otroških vozičkov. 1571

Ne zamudite

prilike!

Došlo so vrtnice v raznih 40 vrstnih barvah iz svetovnoznane drevesnice Teshendorf Dresden, katerih je pa le še 600 do 700 komadov v zalogi in se dobe vedno pri — Ivan Breclnik, Ljubljana, Velika Colnarska ulica 21. 2871

K. Widmayer

»Pri Solncu« za vo-do priporoča: Raznovrstno perilo, svilnate in druge robe, šerpe, manufakturno blago, obleke, predpasnike, vso opravo za novorojenčke, maje in nogavice domačega izdelka; nadalje veste in birmanske, odeje (kovrte), peče (abtahe)! — Na debelo primeren poust. 2309

Dajte si dopovedat'

in pridite si ogledat — najcenejše — kompletne spalne in jedilne opreme, pisarniške opreme za banke in druga podjetja; vseh vrst pisalne mize, registratore različnih velikosti. Oddajam po konkurenčnih cenah, dokler traja zaloga. Izdelek so liden. — Anton Kregar, mizar, Vižmarje 1, pošta St. Vid pri Ljubljani. 2768

Potrjim vsem naznanjam vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je naša iskreno ljubljena hčerka, sestra, teta, svakinja in nečakinja, gospa

Jožica Stropnik roj. Cegnar

soproga post. odpravnika

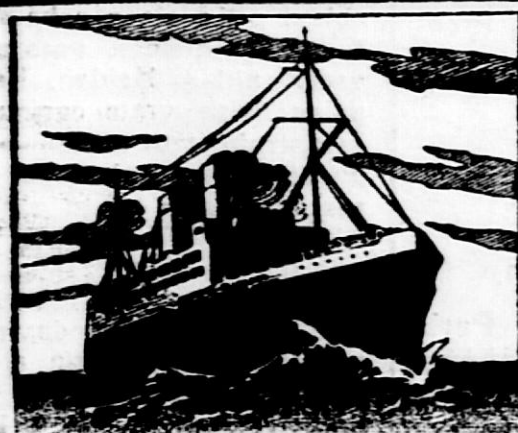
včeraj 21. aprila ob pol 10. dopoldne, prevedena s tolažili sv. vere, v mladi dobi 24 let, po dolgi, mučni bolezni preminula.

Pogreb drage pokojnice se vrši dne 23. t. m. ob 3. popoldne iz hiše žalosti, Sp. Šiška, Klivškova ulica št. 126, na pokopališče k Sv. Križu.

Sv. maše zadušnice se bodo brale v cerkvi oo. franciskanov v Sp. Šiški.

Ljubljana, 22. aprila 1924.

Žaluječi rodbini Cegnar in Stropnik.

Royal Mail Line

Kr. angleška pošta parobrodna linija. — Generalno zastopstvo za kraljevino SHS Trg. L. št. 17.

Redoviti poštni promet:

Hamburg-Cherbourg-Southampton v

New York in Kanado

Cherbourg-Liverpool-Southampton v

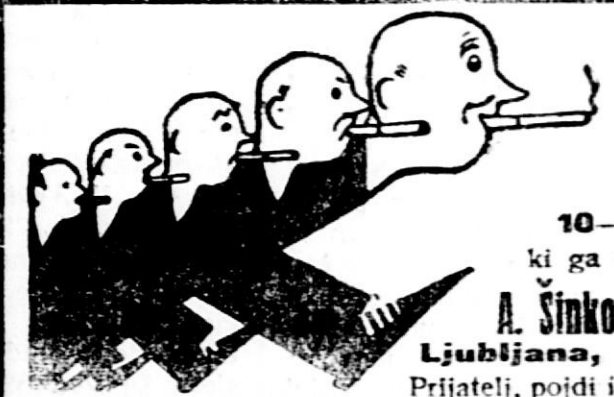
Južno Ameriko.

Mo de Janeiro, Santos, Montevideo, Buenos Aires, San-paolo. — Odprava potnikov v L. II., III. razreda. — Kabina III. razreda s 2 in 4 postelje.

Podnizopostni: Beograd, Karagjorgjeva ul. 91. — Ljubljana, Kolodvorska št. — Vol. Bečkerok, Krleža Aleksan-dra ulica 4. — Brzijski naslov za gorl navedena pod-nizopostna »Royal Mail«.

Za Beograd, Zagreb, Ljubljano in drugod: Srpska Prometna banka v Beogradu in Zagrebu. — Brzijski naslov »Prometna Banka«.

Sopisovanje v vseh jezikih.

Cigarette

špecialke

pušimo iz pri-hrankov na

10—20% popustu,

ki ga dobimo od trdnice

A. Šinkovec nasl. R. Sos.

Ljubljana, Mestni trg 19.

Prijatelji, poidi in stori tudi Ti tako!

PARIS PARIS

PARFUMERIE

PARFUMERIE

PARFUMERIE

PARFUMERIE

PARFUMERIE

PARFUMERIE

PARFUMERIE

PARFUMERIE

PARFUMERIE

PARFUMERIE

PARFUMERIE

PARFUMERIE

PARFUMERIE

PARFUMERIE

PARFUMERIE

PARFUMERIE

PARFUMERIE

PARFUMERIE

PARFUMERIE

PARFUMERIE

PARFUMERIE

PARFUMERIE

PARFUMERIE

PARFUMERIE

PARFUMERIE

PARFUMERIE

PARFUMERIE

PARFUMERIE

PARFUMERIE

PARFUMERIE

PARFUMERIE

PARFUMERIE

PARFUMERIE

PARFUMERIE

PARFUMERIE

PARFUMERIE

PARFUMERIE

PARFUMERIE

ZA VAŠU NJEŽNU KOŽU

TEROL

Meksikanska zemlja Dr. Deste izne-nadjuče djeluje i daje potpuno čistoću tena, čini kožu nježnom, svježom i finom kao u djeteta po Din 10—